

موتوی دولت

درباره بازرسی ویژه رئیس جمهور

پرده آخر جنگ

تماس تلفنی صدراعظم آلمان و پوتین

سیاستمدار پیچیده

درباره مظفر بقایی

تهران؛ شهر کمبودها

گفت‌وگوی سازندگی با سید جعفر تشکری هاشمی عضو شورای شهر تهران

کوچه

یادداشت روز

آقای رئیس جمهور سکوت نکن

رئیس جمهور سخنان پیشین خود در ایام انتخابات را فراموش نکنید یادتان باشد چه گفته بودید

صادق زبکلام
استاد دانشگاه

بیش از صد روز از ریاست جمهوری مسعود پزشکیان می‌گذرد. برای این مدت به ایشان نمره مردودی نمی‌توان داد همان طور که از نگاه من نمی‌توان به او نمره بالایی هم داد. اگر بخواهم یک عدد را به عنوان عملکرد صد روزه ایشان اعلام کنم، نمره ۱۲ است که البته نمره قبولی است اما نمره بالایی نیست. همزمان باید اذعان کنم که به شدت نگران و دلوایسم که آقای پزشکیان به سرنوشت آقای روحانی دچار نشود و آنچه بر سر دولت روحانی آمد بر سر دولت پزشکیان نیاید.

نباید فراموش کرد که در اردیبهشت ۹۶ بیش از ۲۴ میلیون نفر پای صندوق‌های رای آمدند و به آقای روحانی رای دادند. الان که عدد مشارکت بسیار کم شده است، قدر آن ۲۴ میلیون را می‌دانیم و می‌فهمیم که چه عدد بالا و مشارکت با اهمیتی بود و کسی که با این عدد رئیس جمهور شده است چه قدرتی می‌توانست داشته باشد. آن زمان نیز مردمانی بودند که نمی‌خواستند در انتخابات شرکت کنند و تردید داشتند اما نهایتاً به روحانی اعتماد کردند و به پای صندوق‌های رای رفتند و به او رای دادند. حتی بسیاری از افراد نیز بودند که آبرو و حتی ثروت و سرمایه‌شان را وسط گذاشتند تا جامعه را مجاب کنند که به ریاست جمهوری آقای حسن روحانی رای بدهند. همگی به خوبی به یاد داریم که ۲۹ اردیبهشت ماه سال ۹۶ بسیاری از مردم همچنان در صف بودند تا ساعات پایانی شب به آقای روحانی رای بدهند اما چه اتفاقی رخ داد؟ متأسفانه آقای روحانی بعد از اردیبهشت ۹۶ راه دیگری رفت و با کسان دیگری پیوند بست و به گونه‌ای کشور را اداره کرد که گویی توجهی به آرای آن ۲۴ میلیون نداشت. البته که باید معذورت‌های او را نیز در نظر گرفت و دانست که ریاست جمهوری همه قدرت نیست اما بی‌توجهی روحانی به اصلاح‌طلبان و بدنه رای خود، ناگهان اطراف او را خالی کرد تا مخالفانش راحت‌تر وی را تخریب کنند.

بنابراین ترس همین است. کسانی که با کلی تردید در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳ به آقای پزشکیان رای دادند، مدتی بعد به دلیل رویگردانی دولت آقای پزشکیان از خواسته‌های مردم یا بی‌توجهی خود رئیس جمهور به مردمی که به او رای دادند، پشیمان شوند و به این نتیجه برسند که بهتر بود، پای صندوق‌های رای حاضر نمی‌شدند زیرا گویا رئیس جمهور منتخب دولت ایران، جامعه‌ای که او را به مقام ریاست جمهوری رساند، فراموش کرده است.

از این منظر می‌خواهم بگویم که جناب آقای پزشکیان، شما مسئول و متعهد هستید. همه ما قبول داریم در ایران، رئیس جمهور شاید بسیاری از امور را نتواند به سرانجام برساند اما این بدان معنا نیست که وی همه آنچه که باید انجام دهد را راه کند. ایشان اگر در برخی از امور، کاری از دستش بر نمی‌آید باید به جامعه نشان دهد که مطالبات مردم و سخنانی که مطرح کرده را فراموش نکرده است. موضوع رفع حصر، موضوع آزادی زندانیان سیاسی، آزادی کامل مطبوعات و حل موضوع حجاب اجباری و مسائلی از این قبیل اگر به طور کامل در دست رئیس قوه مجریه نباشد، نباید بدان معنا باشد که ایشان به آنها بی‌توجه است. همین که ایشان به این موضوعات بپردازند و درباره رفع چنین مشکلاتی تلاش کنند، جامعه متوجه می‌شود که رئیس جمهور حداقل این مسائل را فراموش نکرده و در تلاش برای رفع آنهاست. این طبعاً دلگرم کردن مردم به او و رأی است که دادند و نهایتاً منجر به امیدواری می‌شود.

ادامه در صفحه ۲

نجات بانک‌ها از ورشکستگی

سازندگی به بررسی سخنان عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد پرداخته است که درباره ناترازی بانک‌ها سخن گفته و پیشنهاد کرده بانک‌ها به سمت بنگاه‌سازی بروند

در هر فضای اقتصادی، برنده و بازنده وجود دارد و تورم نیز از این قاعده مستثنا نیست؛ با این حال، هرچه تورم بالا طولانی‌تر باشد، برندگان آن محدودتر می‌شود. اقتصاددانان ایرانی هم‌نظر هستند که ترازنامه نظام بانکی کشور طی سال‌های متمادی انباشت تدریجی دارایی‌های موهوم و منجمد در سمت دارایی‌ها با ناترازی رو به گسترشی مواجه بوده است. انباشت دارایی‌های موهوم و بروز ناترازی در ترازنامه نظام بانکی، جریان ناسالمی از خلق نقدینگی را شکل داده که نه تنها برای نظام بانکی مخاطره‌آمیز است بلکه عامل کلیدی چسبندگی نرخ سود بانکی به رغم کاهش نرخ تورم و اثرات منفی آن در اقتصاد کلان است.

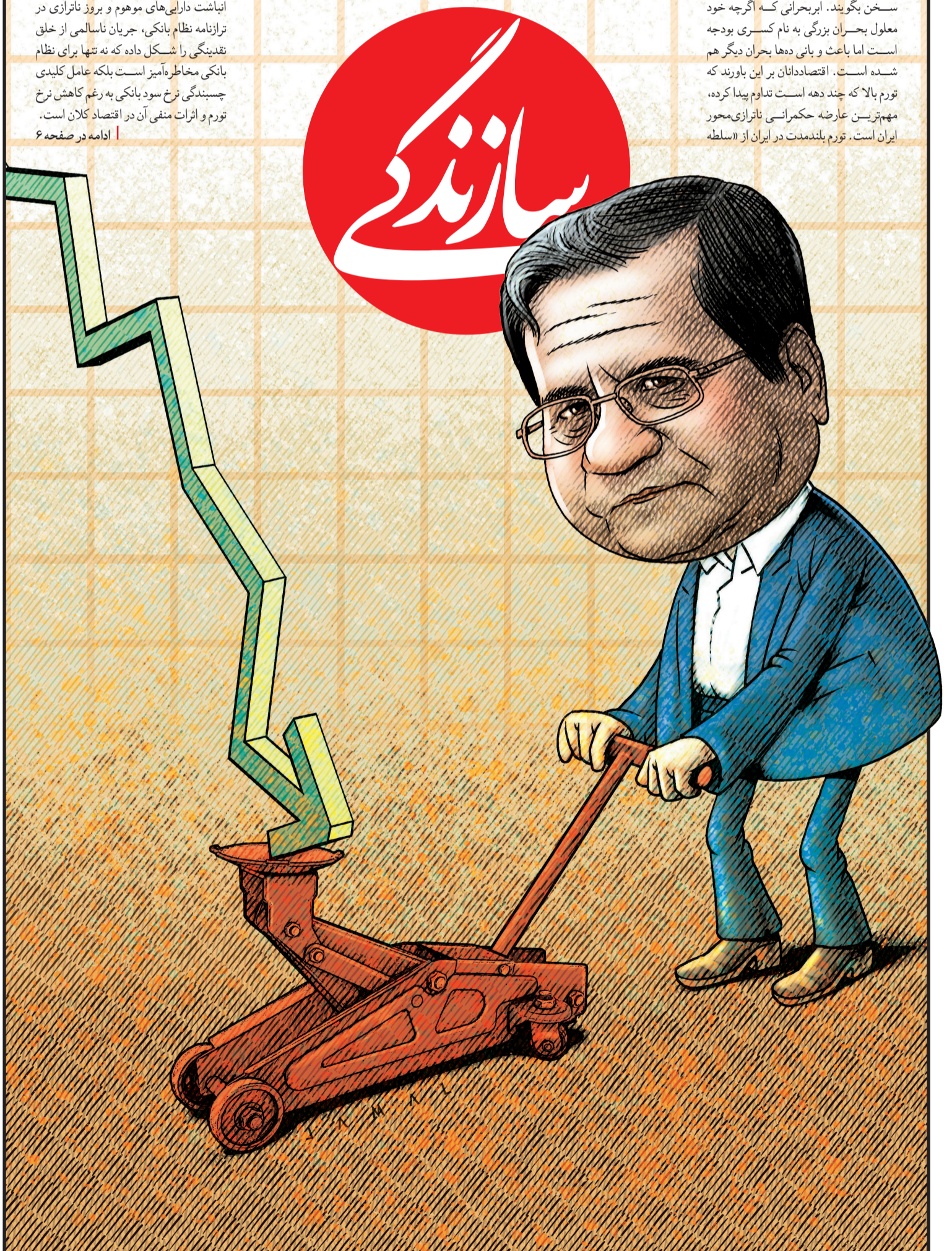
ادامه در صفحه ۶

ترجمه می‌کند. این همان بیماری سیاسی است که تورم را بر اقتصاد کشور حاکم کرده است. شگفت‌انگیز آن است که تورم خود توجیهی را فراهم آورده تا دولت‌ها به سمت دخالت‌های گسترده‌تر در بازارهای مختلف و نظام بانکی سوق داده شوند. این چرخه‌ای پارادوکسیکال، تورم را برخلاف تجربه جهانی در ایران مانا کرده است. به عقیده اقتصاددانان

مالی «تغذیه می‌کند. تسلط سیاست مالی بر سیاست پولی همواره یک نگرانی اصلی در کشورهای در حال توسعه بوده چراکه اولی با توزیع پول و دومی با عرضه پول مرتبط است. بر همین اساس امکان‌پذیری سوءاستفاده دولت از بانک مرکزی و نظام بانکی برای درآمدزایی و تامین مالی کسری‌ها به سادگی انگیزه‌های سیاسی را به خلق پول

سعید خوشبین
گروه اقتصاد

دیروز شمار زیادی از تصمیم‌گیران کشور از جمله رئیس مجلس شورای اسلامی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و مدیران نظام بانکی دور هم جمع شدند تا درباره ابربحران نظام بانکی سخن بگویند. ابربحرانی که اگرچه خود معلول بحران بزرگی به نام کسری بودجه است اما باعث و بانی ده‌ها بحران دیگر هم شده است. اقتصاددانان بر این باورند که تورم بالا که چند دهه است تداوم پیدا کرده، مهم‌ترین عارضه حکمرانی ناترازی‌محور ایران است. تورم بلندمدت در ایران از «سلطه

کانال سازندگی

احضار ۲ وزیر دولت چهاردهم

کمیسیون‌های مجلس دوازدهم در این هفته از ۲۶ تا ۳۰ آبان ماه تشکیل خواهد شد و بررسی طرح‌ها و لوایح و دعوت از برخی از مسوولان و وزرا در دستور کار کمیسیون‌ها قرار دارد. به گزارش ایرنا، کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در این هفته از سرپرست گمرک جمهوری اسلامی و مدیران ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز درخصوص بررسی نحوه اجرای قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز دعوت کرده است. وزیر راه و شهرسازی در این هفته به کمیسیون ویژه جهش تولید و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی خواهد رفت تا درباره نحوه اجرای قوانین تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار در حوزه آن وزارتخانه به اعضای کمیسیون گزارش دهد. کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس در این هفته نحوه تأثیر معدل دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم در سنجش و پذیرش دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی را بررسی خواهد کرد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این هفته مهمان کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی است تا به سوالات محمدرضا صباغیان‌باقی، مجید نصیرپورسردهانی و کمال حسین‌پور، نمایندگان مجلس پاسخ دهد. کمیسیون اقتصادی مجلس نیز در این هفته میزان وزیر امور اقتصاد و دارایی است تا عبدالناصر همتی به سوالات برخی از نمایندگان پاسخ دهد. محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت این هفته به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی خواهد رفت تا به سوالات برخی از نمایندگان پاسخ دهد. وزیر صنعت، معدن و تجارت هم در این هفته مهمان کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی است تا درباره عملکرد کاری این وزارتخانه در حوزه‌های تنظیم بازار، تأمین و تخصیص ارز و بررسی مشکلات اتحادیه طلا و جواهر به اعضای کمیسیون گزارش دهد. وزیر راه و شهرسازی نیز این هفته مهمان کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی است تا به سوالات برخی از نمایندگان پاسخ دهد. همچنین نشست مشترک اعضای کمیسیون عمران با وزیر نیرو برای بررسی شاخص‌های عمران شهری و روستایی به ویژه در حوزه فاضلاب و تثبیت و لنداز و پایداری برق شهری و روستایی در محل وزارتخانه برگزار می‌شود. همچنین وزیر جهاد کشاورزی به کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی خواهد رفت تا به سوالات برخی از نمایندگان پاسخ دهد.

ادامه یادداشت روز

آقای رئیس جمهور سکوت نکن

می‌خواهم این جمله را در این یادداشت، چند بار تکرار کنم که آقای رئیس جمهور پیش‌شکایت به مردم نشان دهید که فراموش‌کار نیستید و آنها را فراموش نکرده‌اید. نشان دهید پانزدهم تیر امسال و صحبت‌هایتان را فراموش نکرده‌اید. فراموش نکنید، جامعه با انتهای امید خود و تحت چه شرایطی و با چه تردیدهایی پای صندوق‌های رای آمد. اگر این آرای حداقلی را هم فراموش کنیم دیگر پایگاه مردمی نخواهیم داشت. پس همین قدر که رئیس جمهوری نشان دهد که خواسته‌های رای‌دهندگان را نادیده نمی‌گیرد و هر کاری که از دستش بریاید انجام خواهد داد، کفایت می‌کند. به طور نمونه این روزها موضوع فیلترینگ، موضوع روز است. بسیار موضوع ناراحت‌کننده‌ای است. اغلب مقامات ریز و درشت بدون فیلتر به همه سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی و کانال‌ها دسترسی دارند اما مردم عادی فاقد این دسترسی هستند. چگونه است که آن مطالب و محتواها برای مقامات خوب است و برای مردم بد؟ آقای رئیس جمهوری مشخصاً درباره گشت ارشاد و فیلتر بنگ وعده دادند که این بساط را جمع می‌کنند اما می‌بینیم که این دو وعده ساده و قابل اجرا هنوز به سرانجام نرسیده است. مساله دیگر سکوت رئیس جمهوری در برابر توهین به زنان و دختران این کشور است. جایی آمده مغازه‌دوئبشی تحت عنوان کلینیک ترک بدحجابی راه انداخته است. این وهن زنان و دختران ماست. آقای پیش‌شکایت باید در این زمینه موضع‌گیری شفاف داشته باشد و اعلام کند، زره‌ای از بودجه و اموال دولتی برای این کار نباید خرج شود و دولت نیز اجازه نخواهد داد که با زنان کشور ما به صورت مجرم یا بیمار رفتار شود که بخواهند آنها را برای ترک به کلینیک و کمپ ببرند. عمیقاً بابت طرح چنین مسائلی متأسفم. آقای پیش‌شکایت سکوت نکنید. شما باید به عنوان شخص دوم کشور نسبت به این فاجعه موضع‌گیری سریع و شفاف داشته باشید. تاریخ ثابت کرده که اگر ما مردم را فراموش کنیم، آنها هم از ما روی برمی‌گردانند که شاید دیگر قابل جبران نباشد.

صلح ایران

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور در جلسه با مدیران وزارت نیرو و نفت پیرامون سوخت نیروگاه‌های حرارتی کشور؛ شرایط ناترازی انرژی کشور را صادقانه با مردم مطرح کنیم و از آنها بخواهیم که برای عبور از شرایط بحرانی فعلی قدم اول صرفه‌جویی است و برای هر پروژه‌ای که برای کاهش مصرف طراحی می‌کنید، پیوست رسانه‌ای لازم را در نظر بگیرید.

حکم جدید وزیر کشور

ابوذر کوثری با حکم اسکندر مومنی، وزیر کشور به‌عنوان مدیرکل دفتر امور سیاسی این وزارتخانه منصوب شد. فرمانداری ایرانشهر و معاونت سیاسی - اجتماعی استانداری سیستان و بلوچستان از جمله سوابق کوثری است. مدیرکل سیاسی وزارت کشور هم‌زمان دبیر کمیسیون ماده ۱۰ احزاب هم هست که این کمیسیون امور احزاب در کشور را ساماندهی می‌کند.

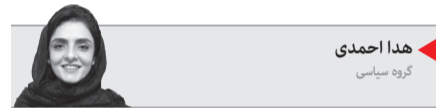

ضرورت تشکیل کمیته حقیقت‌یاب

جواد اسام، دبیرکل حزب مجمع اینترگران: مجمع اینترگران از محضر ریاست محترم جمهور تقاضا دارد با دستور تشکیل کمیته حقیقت‌یاب مرکب از اشخاص مورد وثوق ایشان و مردم به این مساله و قضیه خودکشی دختران نوجوان دبیرستانی ورود کرده و زوایای مجهول و تاریک این اتفاقات را روشن فرماید.

مولوی دولت

مصطفی مولوی که در لشکر عاشورا جانشین مهدی باکری بود، رییس دفتر بازرسی ویژه رییس جمهور شد

هدا احمدی گروه سیاسی

روز گذشته رییس جمهور پزشکیان طی حکمی، مهندس مصطفی مولوی را به سمت رییس دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور منصوب کرد. مسعود پزشکیان در حکم انتصاب مهندس مصطفی مولوی به سمت «رییس دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور» آورده است: «نظر به اهمیت اصل نظارت و بازرسی در انجام صحیح وظایف قانونی دستگاه‌های اجرایی و ضرورت نظارت هدایت‌گر و پیشگیرانه در جهت ارتقای کمی و کیفی سطح خدمات‌رسانی به ملت شریف ایران و با عنایت به مراتب تعهد، شایستگی و سوابق ارزشمند جناب‌عالی، به این سمت منصوب می‌شوید.» شاید کمتر کسی مصطفی مولوی را بشناسد اما اکنون که دیگر رییس دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور شده است احتمالاً نظرات و تفکرات او بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. مهندس مولوی معروف به حاج مصطفی مولوی‌فرد، جانباز شیمیایی در زمان جنگ تحمیلی ایران و عراق در لشکر عاشورا جانشین مهدی و لیسانس عمران و فوق لیسانس دافوس ارتش و مدیریت دولتی دارد. از سوابق اجرایی او می‌توان به مشاور اقتصادی

استاندار آذربایجان شرقی، مسئول مهندسی وزارت دفاع در شمال غرب کشور، معاونت فنی و عمرانی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، مبتکر راه‌اندازی اردوهای راهبان نور تحت عنوان اردوی زیارتی از دانشگاه تا دانشگاه، موسس و راه‌اندازی کارخانه تولید شمش فولاد در استان آذربایجان شرقی و مشاور و مجری طرح‌های عمرانی در استان نام برد. سردار مولوی‌فرد جانشین سردار شهید مهدی باکری در لشکر عاشورا و رییس ستاد مردمی مسعود پزشکیان در کشور و ۵ دوره ریاست ستاد مسعود پزشکیان در انتخابات نمایندگی مجلس را عهده‌دار بود.

در تصویر معروف شهید باکری که خسته روی دویا نشسته است، فردی دیگر دیده می‌شود که کسی نمی‌دانست، او کیست. مولوی در توضیح آن عکس می‌گوید که نفر دوم اوست. «در والفجر ۴ آقا مهدی عکسی دارد که جوان است ولی جنگ کاری با ایشان کرده که خاکی است، روی دو تا پایش نشسته است. در واقع خاک روی صورت آقا مهدی خاک نشسته... من کنار ایشان نشستم. از ماشین جیب پیاده شدیم. من می‌گفتم اینجا رفتیم و داشتیم شناسایی تعجیلی را به آقا مهدی توضیح می‌دادم که ادامه عملیات جظوری شود. در کوه لری بودیم. یهو دیدیم ماشین ما رفت. دیدیم بچه‌های نجف سوار شدند و بردند.»

همچنین مولوی که مسوول ستاد انتخاباتی سال ۱۳۸۸ میرحسین موسوی در آذربایجان شرقی بود، همان کسی است که خردادماه ۱۴۰۰ و پس از رد صلاحیت مسعود پزشکیان در مجلس نوشت: «ضمن تشکر از اقشار مختلف مردم از تمام استان‌ها، شخصیت‌ها و احزاب که لطف و حمایت خود را از آقای دکتر پزشکیان اعلام کرده‌اند، اعلام می‌کنیم که ایشان قصد اعتراض به تصمیم شورای نگهبان را نداشته و هیچگونه رایزنی جهت احراز صلاحیت خود نکرده و نخواهد کرد؛ چون

اولین عملیاتی که آقا مهدی فرماندهی تیپ را به عهده گرفت. عملیات رمضان آن موقع بیشترین شهید را داد.» مولوی که از اوایل تشکیل سپاه به این نهاد پیوست در این مصاحبه جالب تأکید می‌کند: «لیدر جریان خالص‌سازی همه توانش را برای تضعیف آقا مهدی به کار گرفت. به نیروهای لشکر نان و آب نمی‌رساندند که آقا مهدی را ناتوان جلوه دهند.» مصطفی مولوی از اول تأسیس تیپ و بعدها لشکر عاشورا در کنار شهیدان مهدی و حمید باکری بود. شهید مهدی باکری علاقه بسیار به او داشت و شهید حمید باکری همیشه تعریف می‌کرد که ما در لشکر بدون آقا مصطفی نمی‌توانیم کاری کنیم.

به گفته او «همین کسانی که امروز به اسم جریان‌ات خاص داخل مجلس هستند، باورش سخت است اما از کیان‌پارس اهواز جلوتر نمی‌آمدند. یکی از آن‌ها بعدها از عملیات مرصاد به تشکیلات ما در اهواز آمد که موتوری و ترابری ما بود. عراق که حمله کرده بود، من سوار ماشین می‌کردم که ببریم یک خطی تشکیل بدهیم. با احمد غلامپور هماهنگ کرده بودم که نیروهای دزبان و این طرف و آن طرف حداقل عراق نیاد چون ایستگاه حسینی آمده بود، به این طرف نیامد. همین آقا که امروز در مجلس است، گفت شب‌ها نیروها کجا می‌مانند؟ گفت شب‌ها هوا تاریک است و نمی‌مانند؛ شب برمی‌گردند. گفت می‌گویم که شب نباید در خط بمانند. یعنی اینقدر بیگانه در خط بودند. الان از

نظام دفاع می‌کنند.»

مولوی درباره دیدار با رهبری در زمان جنگ نیز خاطره‌ای جالب تعریف می‌کند: «خود رهبری، من رقت دنبالشان بعد از مرصاد که این آتش‌ها تموم شده بود. گفتیم به لشکر ما بیایند و چند روز به پادگان منتظران شهادت رقت. خلاصه آنجا پیدایشان کردم. آن روز رئیس جمهور پاکستان ترور شده بود. ناهار آنجا بودم. روبرو نشسته بودم. من دست راستم مجروح است و زیاد حرکت نمی‌دهم. اشتباهاً با این دستم می‌خواستم غذا و خورش بکشم. آقای خامنه‌ای آن موقع رییس جمهور بود. من را دید و گفت شما از بچه‌های ما نیستید؟ گفتیم نه. گفت از کجا آمدی؟ جظوری اومدی؟ گفتیم از عاشورا آمدیم. بعد گفت، پس یگان لشکر آقا مهدی هستی. گفتیم بله. گفت پس بیا پیش من بنشین. ترکی صحبت کردیم و بعد به سردار وحید که آن موقع همراهش بود، گفت ببین این می‌گوید من چند روز است، دنبال شما هستم و ما هم مدام اینجاییم.»

در مجموع خالی از لطف نیست حال که او در کنار کارهای اجرایی‌اش، رییس دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور شده است، نگاهی بیندازیم به اینکه پیش از او چه کسی این سمت را برعهده داشت و مولوی وظیفه‌ای که از الان به بعد دارد. نظارت و بازرسی بر عملکرد ادارات و سازمان‌های کشور، شناسایی بسترهای فسادزا و ضرورت تحقق انضباط اداری، مالی و اقتصادی در کشور و نماینده ویژه رئیس جمهور در امر مبارزه با فساد چند نمونه از وظایف اوست. همچنین یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها و مأموریت دفتر بازرسی ویژه ریاست جمهوری، پیگیری رفع بسترهای تعارض منافع است. پیش از مولوی، حسن درویشیان با حکم ابراهیم رئیسی از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ این سمت را برعهده داشته است.

دیدگاه: گزارش خارجی

انتصاب‌های عجیب و غریب

چرا ترامپ «بدنام‌ها» را برای کابینه گلچین کرده است؟

معرفی وزرا یا کابینه، خود یک سیاست است که در دوران ریگان باب شد. این شعار به این معنا بود که اگر می‌خواهید سیاست‌های محافظه‌کارانه را اجرا کنید، بهتر است باهوش‌ترین و سختگیرترین محافظه‌کاران را برای اجرای آن انتخاب کنید. اکنون ترامپ با انتصاب‌هایش، ماهیت واقعی خود را نشان می‌دهد. انتصاب رابرت اف کندی جونیور به عنوان وزیر بهداشت دولت ترامپ نشان از همین مسائل است. او که سابق بر این یکی از کمپین‌کنندگان در زمینه محیط‌زیست بود اکنون یکی از کسانی است که در تئوری توطئه نقش دارد و از درمان‌هایی حمایت می‌کند که کارآمد نیستند. از جمله استفاده از هیدروکسی کلروین برای درمان کووید و مدعی است، واکسن‌هایی که در دوران کودکی تزریق می‌شوند با ابتلا به اوتیسم در ارتباط است و مخالف استفاده از فلوراید در آب آشامیدنی برای جلوگیری از پوسیدگی دندان است.

کندی که به نظر می‌رسد از همه‌گیری کرونا تیبیه نشده بر این باور است که مقامات بهداشت عمومی آمریکا بیش از حد بر بیماری‌های عفونی متمرکز شده‌اند و در یک جمله به یادماندنی گفت: می‌خواهیم برای ۸ سال به بیماری عفونی استراحت بدهیم. ترامپ گفته می‌خواهد به کندی اجازه دهد در رابطه با سلامت کشور مطابق با علائقش عمل کند. اما آنچه که تعجب بیشتری را برانگیخت، معرفی دادستان کل آمریکا بود. «مت گاتس» برای دو سال با تحقیقات فدرال درباره قاچاق جنسی کودکان و هتک حرمت جنسی مواجه بود. برخی به این فکر می‌کنند که معرفی چنین فردی به عنوان رئیس دادگستری آمریکا یک تاکتیک انحرافی است که به منظور سلب توجهات از انتصاب‌های دیگری او استفاده شده است. ترامپ می‌داند که گاتس هرگز دادستان کل نخواهد شد و سنا به رغم اینکه اکثریت آن را جمهوری خواهان تشکیل می‌دهند، جلوی آن را خواهد گرفت. به این ترتیب ترامپ از گاتس به عنوان طعمه استفاده کرده تا مطمئن شود برخی دیگر از افراد معرفی شده از سوی او تایید می‌شوند.

ترامپ به عنوان مدیر اطلاعات ملی خود که نظارت بر ۱۸ سازمان اطلاعاتی جداگانه از جمله سیا و آژانس امنیت ملی را برعهده دارد به «تولسی گابارد» نماینده سابق دموکرات که پیش‌تر به جمهوری خواهان ملحق شد، رویگردان شده است. وی به دیدار با بشار اسد رئیس جمهوری سوریه و حمایت از روسیه شهرت دارد. وقتی که روسیه به اوکرین حمله کرد، گابارد غرب را مقصر دانست. هسته اصلی روابط آمریکا با متحدانش از جمله انگلیس به اشتراک گذاشتن اطلاعات است و این سوال پیش می‌آید که آیا ام.آی.۶ (سرویس اطلاعات مخفی) انگلیس می‌تواند، اطلاعات خود را با چنین شخصی به اشتراک بگذارد؟ «مایک هاگی» که به عنوان سفیر جدید آمریکا در تل‌آویو از سوی ترامپ مورد نظر است هم یک رویکرد رادیکال دارد. وی مخالف راه‌حل تشکیل دو دولت است و کرانه باختری را با نام عبری آن عنوان می‌کند و معتقد است چیزی به نام اشغالگری وجود ندارد. وی در سال ۲۰۰۸ گفت واقعا چیزی به نام فلسطینی‌ها وجود ندارد. همچنین «لی زلدين» فردی که ترامپ به عنوان رئیس سازمان محیط زیست آمریکا معرفی کرده، بارها به مقررات آب و هوای پاک رای منفی داده و درباره اینکه آیا مشکلات آب و هوایی یک معضل جدی است استنف ابراز تردید کرده است. اکنون تصمیم‌گیری به جمهوری خواهان در سنا بستگی دارد. آیا می‌خواهند بیش از حد خود را تحقیر و این مهرها را تایید کنند یا به مستبد احتمالی که حزب آنها را تصاحب خواهد کرد و سایه آن بر سر هه شاخه دولت آمریکا افکنده شده است، نه بگویند؟!

گاردین

توافق امنیتی با تشکیلات خودگردان

ترکیه به موجب توافق همکاری میان آنکارا و تشکیلات خودگردان فلسطین با پیش‌نویس تفاهنامه‌ای موافقت کرد که اجازه اعزام نیرو به کرانه باختری با هدف آموزش «نیروهای نجات قانون» را می‌دهد. هدف از این تفاهنامه که به امضای رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه رسیده، تقویت همکاری میان آنکارا و تشکیلات خودگردان فلسطین در زمینه آموزش نیروهای مذکور است.

ماکرون در ریاض

کاخ الیزه اعلام کرد که امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه طی سفری رسمی به عربستان خواهد رفت. تاریخ دقیق این سفر ۲ تا ۴ دسامبر (۱۲ تا ۱۴ آذر) اعلام شده است. طبق گزارش میدل‌ایست نیوز، این سفر بنا به دعوت «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان انجام می‌شود. پاریس اعلام کرد که این سفر، فرصتی برای تقویت شراکت میان فرانسه و عربستان خواهد بود.

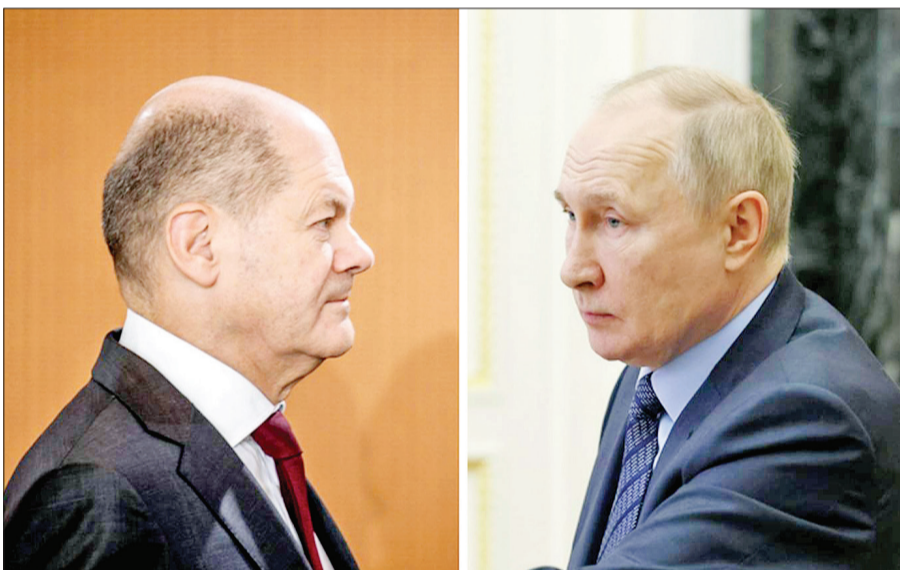

افغانستان و کمربند امنیتی

ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی حکومت سرپرست افغانستان در واکنش به خبر قاچاق مواد مخدر و اسلحه از این کشور به کشورهای آسیای مرکزی با بیان اینکه امنیت در کشور متوجهش به صورت کامل کنترل می‌شود، گفت که گروه‌های تروریستی مانند داعش به شکل قابل‌توجهی سرکوب شده‌اند و هیچ تهدیدی جدی از داخل این کشور برای کشورهای همسایه وجود ندارد و نیاز به ایجاد کمربند امنیتی اطراف افغانستان نیست.

پرده آخر جنگ اوکراین

ولودیمیر زلنسکی پس از تماس صدراعظم آلمان با پوتین پایان مخاصمه با روسیه را زودتر از حد تصور اعلام کرد

گروه بین‌الملل: جنگ اوکراین در حال وارد شدن به فاز جدید سیاسی خود است و در این مسیر زمه‌هایی مبنی بر پایان آن به گوش می‌رسد. در جدیدترین تحول با محوریت جنگ اوکراین، اولاف شولتس صدراعظم آلمان (جمعه) برای اولین بار طی دو سال گذشته با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه تلفنی به گفت‌وگو و تبادل نظر پرداخت تا جایی که دولت آلمان با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که شولتس و پوتین برای اولین بار از دسامبر ۲۰۲۲ و پس از دو سال به گفت‌وگوی تلفنی پرداخته‌اند و شولتس در این گفت‌وگو بر لزوم پایان درگیری در اوکراین تأکید کرد. صدراعظم آلمان همچنین از روسیه خواست تا به مذاکره با کی‌یف بپردازد و تأکید کرد که آلمان به حمایت از اوکراین ادامه خواهد داد. به گزارش یورونیوز به گفته سخنگوی دولت آلمان اولاف شولتس در جریان گفت‌وگوی تلفنی با ولادیمیر پوتین، تهاجم روسیه به اوکراین را محکوم کرد و خواستار پایان آن و خروج نظامیان روسیه از خاک اوکراین شد. سخنگوی دولت آلمان به مدت زمانی که گفت‌وگوی تلفنی اولاف شولتس با ولادیمیر پوتین طول کشید، اشاره نکرد اما رسانه‌های آلمان مدت مذاکره دو طرف را «یک ساعت» گزارش کرده‌اند.

سخنگوی دولت آلمان اعلام کرده که صدراعظم این کشور پیش و پس از گفت‌وگوی تلفنی با ولادیمیر پوتین با ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین تلفنی گفت‌وگو کرد اما در همین راستا بسیاری از رسانه‌ها اعلام کرده‌اند که زلنسکی از این اقدام دولت آلمان به شدت انتقاد کرده است. رویترز در این خصوص نوشته است: «زلنسکی اعلام کرده که تماس تلفنی شولتس با پوتین، تلاش‌ها برای منزوی کردن رئیس جمهور روسیه و پایان جنگ اوکراین با یک صلح عادلانه را تضعیف کرد». زلنسکی افزود: «به نظر من تماس اولاف شولتس جعبه پاندر است. اکنون ممکن است مکالمات دیگری وجود داشته باشد و تماس‌های دیگری هم انجام شده باشد و این دقیقاً همان چیزی است که پوتین از مدت‌ها پیش می‌خواست؛ تضعیف انزوای خود و انجام مذاکرات عادی که به هیچ چیز ختم نمی‌شود».

کی‌یف معتقد است که روسیه آماده مذاکره برای پایان جنگ با حسن نیت نیست و اوکراین به تضمین‌های امنیتی قوی قبل از برقراری هرگونه آتش‌بس در خصوصت‌ها برای جلوگیری از حمله آینده روسیه نیاز دارد اما مساله به اینجا ختم نمی‌شود. باید توجه شود که این گفت‌وگو در زمانی رخ می‌دهد که دونالد ترامپ حدود ۱۰ روز پیش به عنوان چهل‌وهفتمین رئیس جمهوری ایالات متحده در انتخابات ریاست جمهوری این کشور انتخاب شد و بسیاری اعتقاد دارند که این مسائل را باید پیش‌لرزه‌های حضور آتی او در کاخ سفید دانست و همین موضوع باعث شده تا زلنسکی در یک دوراهی سیاسی قرار بگیرد که یک سوی آن صلح و دیگری جنگ است.

بر همین اساس رئیس جمهور اوکراین در مصاحبه اخیر خود با یک رسانه اوکراینی عنوان کرد: «یک صلح عادلانه برای ما بسیار مهم است تا این احساس وجود نداشته باشد که ما بهترین‌ها را به خاطر بی‌عدالتی تحمیل شده بر شما (اوکراینی‌ها) از دست داده‌ایم. جنگ تمام خواهد شد اما تاریخ دقیقی برای آن وجود ندارد». وی گفت «مطمئناً با سیاست‌های این تیم جدید که اکنون رهبری کاخ سفید را برعهده دارد، جنگ سریع‌تر به پایان می‌رسد. این رویکرد آنها، وعده‌شان به جامعه خود بوده همچنین برای آنها بسیار

متفاوتی دارند، اگرچه آنها نسبت به اوضاع میدان نبرد آگاه هستند اما به‌رغم گزارش برخی رسانه‌ها، ترامپ هنوز تیمی را جهت پیشبرد برنامه‌های صلح برای اوکراین تشکیل نداده است». پولیتیکو در ادامه این گزارش با اشاره به رویکرد ترامپ می‌نویسد: «ترامپ خواستار خاتمه جنگ اوکراین است اما در این مرحله، اوکراین را از سلاح و تجهیزات خالی نمی‌کند زیرا می‌داند که اگر اوکراین فرو بیاشد، آن وقت پوتین کنترل میز مذاکره را در دست خواهد گرفت که این برای ترامپ و کلیت ایالات متحده مناسب نیست و می‌تواند موقعیت او در داخل را متزلزل کند».

اما دومین موضوع بایدهن و دوران باقی مانده از ریاست جمهوری اوست. دموکرات‌ها به هر ترتیب حدود دو ماه دیگر در کاخ سفید خواهند ماند و به اقدامات خود، نه تنها در پرونده اوکراین بلکه در مورد خاورمیانه هم ادامه خواهند داد. به عنوان مثال روز جمعه سابرینا سینگ، معاون سخنگوی وزارت دفاع آمریکا به خبرنگاران گفت: وزارت دفاع آمریکا بسیار تلاش خواهد کرد تا همانطور که جو بایدن رئیس جمهور آمریکا وعده داده بود، تسلیحات نظامی به ارزش بیش از ۷ میلیارد دلار را به اوکراین تحویل دهد.

چند روز قبل هم باتریک رایدر، سخنگوی پنتاگون گفت که وزارت دفاع آمریکا می‌تواند روی بیش از ۷ میلیارد دلار کمک نظامی به اوکراین در راستای مکانیسم پی.دی.ای (اختیارات ریاست جمهوری) حساب کند و این برای اوکراین یک خبر خوب خواهد بود. همچنین آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا چهارشنبه گذشته گفت که دولت جو بایدن، متعهد به ارسال هر دلار موجود به اوکراین تا قبل از روی کار آمدن دونالد ترامپ جمهوریخواه بعنوان چهل و هفتمین رئیس جمهور این کشور است. این دو موضوع وقتی در کنار هم قرار می‌گیرند به خوبی نشان می‌دهند که پرونده اوکراین اساساً به سوژه‌ای تبدیل شده که نشان‌دهنده و گویای یک تضاد و حتی نگرانی عمیق در آمریکا و اروپاست. اینکه صدراعظم آلمان پس از دو سال با پوتین گفت‌وگو می‌کند و خواهان مذاکره می‌شود اما بر حمایت از کی‌یف هم تأکید می‌کند، نشان‌دهنده ترس توأم با واقع‌گرایی سیاسی است؛ ترسی که یک سوی آن ترامپ و سایه تهدید او قرار دارد و سوی دیگر، اهمیت امنیت اروپا و سایه سنگین روس‌ها بر سر قاره سبز.

مهم است». زلنسکی با اشاره به دیداری که پیش‌تر با دونالد ترامپ، رئیس جمهور منتخب آمریکا در ماه سپتامبر داشت، گفت: «من و ترامپ تعامل سازنده‌ای داشتیم که طی آن اوکراین دیدگاهش برای صلح را ارائه داد. ترامپ در آن جلسه اصول‌هایی که ما به آن معتقد هستیم را شنید و من هیچ تضادی با موضع خودمان از طرف ترامپ نشنیدم». رئیس جمهور اوکراین درخصوص اینکه آیا ترامپ از کی‌یف خواهد خواست تا با مسکو پای میز مذاکره بنشیند، بیان کرد: «در این خصوص باید بر استقلال اوکراین تأکید کنم. طی این جنگ هم مردم ما و هم خود شخصاً در مذاکرات با ایالات متحده، ترامپ، بایدن و رهبران اروپایی نشان داده‌ایم که لفاظی‌ها و اینکه بنشینید و گوش دهید در رابطه با ما کارساز نیست».

ترامپ و ابهام

اینکه زلنسکی صراحتاً اعلام می‌کند که ما (اوکراین) اهل نشستن و گوش دادن نیستیم، می‌تواند صرفاً موضع رسمی یک مقام ارشد سیاسی در کی‌یف باشد تا نخست روحیه افکار عمومی کشورش را بازبانی کند و دوم اینکه به اروپا و آمریکا بگوید که تمام هزینه‌های انسانی را اوکراینی‌ها پرداخت کرده‌اند و به همین دلیل باید سهم کی‌یف در این فرآیند مشخص و حفظ شود. اما فارغ از این مساله باید به دو موضوع بسیار مهم توجه کرد.

نخستین موضوع بدون تردید ترامپ و اساساً وجود او در کاخ سفید است که هنوز هم خروجی آن در مبنای کلی سیاست‌های کلان ایالات متحده نامشخص است. در این خصوص پولیتیکو در گزارشی با اشاره به جنگ اوکراین و برنامه‌های آتی رئیس جمهور منتخب آمریکا برای کی‌یف می‌نویسد: «پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا به وضوح حماقت غرب را درخصوص تداوم این جنگ و بازگشت اوکراین به مرزهای ۱۹۹۱ نشان داده است. حتی برخی از رهبران وعده عضویت سریع اوکراین در ناتو را داده‌اند؛ اقدامی که در آینده‌ای نزدیک چه با ترامپ و چه بدون حضور او چندان محتمل نبوده و نیست».

این رسانه آمریکایی با اشاره به نقش و وعده‌های ترامپ در راستای خاتمه جنگ اوکراین اعلام کرده «ترامپ هنوز برنامه‌ای با جزئیات مشخص ندارد و مشاورانش نظرات

راه نو ایرانیکا

تورج دریایی جانشین زنده‌یاد احسان یارشاطر و سردبیر دانش‌نامه ایرانیکا شد

دریچه: تحلیل عادات

داستان بایکوت

ریشه بایکوت از کجاست؟

حسن محرابی
پژوهشگر

عبارت مشهور بایکوت را زیاد شنیده‌ایم. این لغت اصطلاحاً برای در انزوا قرار دادن یک فرد مورد استفاده قرار می‌گیرد. به بیان دقیق‌تر شرکت در یک امتناع هماهنگ برای خودداری از معامله با (یک شخص، یک فروشگاه، یک سازمان و غیره) است و معمولاً برای ابراز مخالفت یا مجبور کردن به پذیرش برخی شرایط، اقدام بایکوت انجام می‌گیرد. این اقدامی است برگرفته از رویدادهایی در قرن نوزدهم در ایرلند. چارلز کاتینگهام بایکوت، کاپیتان بازنشسته ارتش بریتانیا در جریان آشوب بر سر مسأله زمین در ایرلند، یک مدیر املاک در ایرلند بود. در آن دوره از تاریخ ایرلند (قرن هجده و نوزده میلادی) زمین‌ها عمدتاً متعلق به مالکان ثروتمند بریتانیایی بود و کشاورزان فقیر ایرلندی از آن‌ها اجاره می‌کردند. در مقابل ملی‌گرایان ایرلندی شروع به فعالیت برای منصفانه‌تر شدن رفتار با مستأجرین کردند و اقداماتی را برای اطمینان از برآورده شدن خواسته‌هایشان اعمال کردند. یکی از این گام‌های مقاومت به بایکوت معروف شد. کلمه‌ای که از نام بایکوت از زمانی که این اقدام برای اولین بار علیه او استفاده شد، گرفته شده است.

بایکوت یک افسر سابق ارتش بود و در هنگ ۳۹ ارتش بریتانیا خدمت می‌کرد که او را به ایرلند آورد. پس از بازنشستگی از ارتش، بایکوت به عنوان یک مأمور زمین برای لرد ارن، یک مالک اصلی در منطقه لاف ماسک در کو مایو کار می‌کرد که با اجاره‌های گزافی که از مستأجران می‌گرفت در رفاه زندگی می‌کرد. هم‌چنین برخورد بایکوت با کشاورزان بسیار بی‌رحمانه و خونین بود. با شدت گرفتن این خشونت‌ها، مردم کمپین انزوا علیه بایکوت را در جامعه محلی آغاز کردند. این کمپین شامل فروشگاه‌هایی در نزدیکی بالین‌روب بود که از ارائه خدمات به او خودداری می‌کردند اما بایکوت خود را مردی قدرتمند می‌دانست که از خشونت نمی‌ترسید بلکه از نظر تحقیر کردن و برخورد با هر کسی که مخالفش بود؛ بدتر عمل می‌کرد. او که از برخورد مردم خشمگین بود با اطلاع دادن به رسانه‌های قدرتمند لندن از وضعیت اسفناک خود، مرتکب اشتباهی مهلک شد. او یک نامه به روزنامه‌نویس نوشت اما چاپ آن موجب شکل‌گیری یک کمپین علیه بایکوت و به موضوع بزرگی در مطبوعات بریتانیا تبدیل شد. بایکوت نوشته بود: آقا، جزئیات زیر ممکن است برای خوانندگان شما جالب باشد چون قدرت ملی‌گرایان ایرلندی را نشان می‌دهد. در ۲۲ سپتامبر حمله مردم به مزارع من شدت گرفت به همین جهت یک نیروی پلیس متشکل از ۱۷ مرد برای محافظت جلوی خانه‌ام مستقر شدند. به دنبال آن انبوهی از مردم علیه اعضای خانواده‌ام فریاد می‌زدند. روز بعد ۲۳ سپتامبر به‌صورت انبوه در مزرعه من جمع شدند و حدود صدها نفر به خانه من آمدند و همه کارگران مزرعه، کارگران شاغل در اصطبل‌های من را تهدید کردند که باید از خانه‌ام بروند و دیگر هرگز برای من کار نکنند. کارکنان من از آن‌ها ترسیده و می‌خواهند شغل خود را رها کنند. نابودی من آشکارا به عنوان هدف ملی‌گرایان ایرلند اعلام می‌شود، مگر این که همه چیز را کنار بگذارم و کشور را ترک کنم.

این وضعیت به یک داستان مهم در مطبوعات انگلیسی تبدیل شد و روزنامه‌های دیلی اکسپرس، دیلی تلگراف و سایر روزنامه‌ها گزارش‌هایی در این خصوص منتشر کردند اما گزارش‌ها منجر به بدتر شدن اوضاع شد. این اقدام‌های بایکوت به طرز چشم‌گیری قدرت دهقانان را تقویت کرده بود و در پایان سال ۱۸۸۰ گزارش‌هایی مبنی بر تحریم از سراسر ایرلند منتشر شد و بایکوت ایرلند را در ۱ دسامبر ۱۸۸۰ با شومندگی ترک کرد. بدین ترتیب نام او برای همیشه به عنوان کارزاری برای سرنگونی ظالمان در اروپا مطرح شد. به دنبال آن، بایکوت به سرعت به عنوان یک اصطلاح در زمینه تحریم که جنبه‌های اقتصادی و سیاسی دارد، در اکثر کشورهای دنیا رایج شد. بنابراین نه تنها در انگلیس، بلکه در سایر زبان‌ها مانند فرانسوی، هلندی، آلمانی، روسی و فارسی نیز بایکوت به همین عنوان و معنا به کار گرفته می‌شود.

دانش‌نامه ایرانیکا بزرگ‌ترین و جامع‌ترین پروژه ایران‌شناختی است که در دانشگاه کلمبیا نیویورک منتشر می‌شد. از ابتدای فعالیت این دانشنامه، زنده‌یاد احسان یارشاطر سردبیری این دانش‌نامه را عهده‌دار بود و به‌تازگی دکتر تورج دریایی سردبیری آن را بر عهده گرفته است.

تورج دریایی، ایران‌شناس و استاد تاریخ، مطالعات و فرهنگ ایرانی در دانشگاه کالیفرنیا، اروین آمریکا، روز جمعه با انتشار متنی در شبکه‌های اجتماعی از انتصاب خود به عنوان «سردبیر دانش‌نامه ایرانیکا» خبر داد و نوشت: «از امروز مسئولیت خطیری به من محول شده و آن سردبیری دانش‌نامه ایرانیکا است. این دانش‌نامه که با نام دکتر یارشاطر گره خورده است برای من یک نوع شناسنامه ایرانیان است و نشان‌دهنده عمق تمدن و تفکر و حضور ما در جهان از زمان دیرینه تا امروز. حال باید دست به کار شد و آن را دوباره به راه انداخت و به پیش رفت. البته کرسی ایران‌شناسی

من نیز تا حدود زیادی مدیون دکتر یارشاطر بوده است و هرگز پشتیبانی ایشان را برای برپایی این کرسی و مرکز ما و حمایت از من فراموش نخواهم کرد و امیدوارم بتوانم از عهده این کار برآیم.» دریایی در شبکه اجتماعی ایکس‌ام‌بی‌ام هم‌رسانی خبر سردبیری ایرانیکا نوشت: «ای کاش استاد معنوی و مشوقم آقای ایرج افشار بودند.»

دکتر تورج دریایی که متخصص تاریخ باستان و اوایل قرون وسطی ایران است پیش از سردبیری ایرانیکا، سردبیر نشریه بین‌المللی «مطالعات ایران باستان» و مجله فارسی زبان «جهان باستان» بوده است. پیش از «جهان باستان» هم دریایی، سردبیر «نامه ایران باستان» بود که مرکز نشر دانشگاهی آن را منتشر می‌کرد. دریایی با نگاهی آثار متعددی درباره ایران باستان توانسته راه نویی را در حوزه ایران‌شناسی و مطالعات ایران باستان باز کند. دریایی در فعالیت‌های تحقیقی و پژوهشی‌اش، توجه ویژه‌ای به وجه تاریخی «ایران‌شهر» دارد و رویکرد تاریخی او به «ایران‌شهر» به نوعی هم‌جهت با رویکرد نظری زنده‌یاد دکتر جواد طباطبایی به «ایران‌شهر» است. تورج دریایی سال ۱۹۶۷ (۱۳۴۶) - همان زمانی که احسان

یارشاطر به فکر راندازی دانش‌نامه ایرانیکا بود در تهران به دنیا آمد و دوران دبستان و دبیرستان خود را در ایران و یونان گذرانده و سال ۱۹۹۹ در دانشگاه کالیفرنیا در لس‌آنجلس دکترای تاریخ دریافت کرد. او در صفحه شخصی خود در مورد پیشینه خانواده خود توضیح داده و آن‌گونه که از این اطلاعات برمی‌آید از نوادگان ناخدا ابراهیم دریایی، ناخدای کشتی پرسپولیس است که در بوشهر فعالیت داشت. کشتی پرسپولیس نخستین ناو جنگی نوین بود که دولت ایران در زمان ناصرالدین‌شاه وارد خلیج پارس کرد. سال ۲۰۱۰ «انجمن بریتانیایی مطالعات خاورمیانه»، کتاب «ایران ساسانی» (Sasanian Persia) نوشته تورج دریایی را به عنوان یکی از سه برنده جایزه آن سال «انجمن دوستی بریتانیایی-کویتی» در زمینه پژوهش‌های خاورمیانه معرفی کرد.

داستان ایرانیکا

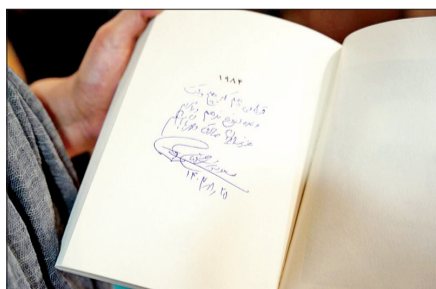
دانش‌نامه ایرانیکا، بزرگ‌ترین و جامع‌ترین پروژه ایران‌شناختی است و در دانشگاه کلمبیا نیویورک آمریکا در حال انتشار است. این دانش‌نامه به مطالعه تمدن ایرانی در خاورمیانه، قفقاز، آسیای مرکزی و شبه‌قاره هند به زبان

انگلیسی می‌پردازد. هنگامی که ویرایش دوم «دانش‌نامه اسلام» منتشر شد، احسان یارشاطر از برنارد لوئیس (یکی از ویراستاران ویرایش دوم دانش‌نامه اسلام) پرسیده بود: چرا مدخل‌های دانش‌نامه اسلام در رابطه با ایران (مثل مدخل احمدشاه قاجار) این قدر کم محتواست؟ و لوئیس پاسخ داد با نظر یارشاطر موافق است اما علت آن مخالفت با ایران‌شناسی نیست بلکه کمبود پژوهش‌گر در زمینه موضوعات ایران‌شناسی است. یارشاطر می‌گوید به همین خاطر ایده نوشتن دانش‌نامه‌ای برای خود ایرانی‌ها به ذهنش خطور کرد تا مطالبی که برای خود ایرانی‌ها مهم است در این دانش‌نامه ثبت شود. یارشاطر در سال ۱۹۶۹ کوشید تا دانش‌نامه اسلام به زبان فارسی ترجمه شود ولی به دلیل آن‌که در مورد بسیاری از موضوعات مربوط به ایران، اطلاعات این دانش‌نامه را ناکافی می‌دانست، سال ۱۹۷۵ دانش‌نامه‌ای جدید را که ترجمه‌ای از دانش‌نامه اسلام به همراه مدخل‌هایی تألیفی بود تحت عنوان «دانش‌نامه ایران

و اسلام» منتشر کرد که فعالیت آن تا جلد دهم ادامه یافت و آخرین جلد آن سال ۱۹۸۰ منتشر شد. یارشاطر در کنار پروژه «دانش‌نامه ایران و اسلام»، پروژه «دانش‌نامه ایرانیکا» را شروع کرد. به این ترتیب سال ۱۳۴۷ (۱۹۶۸) به پیشنهاد یارشاطر و با بودجه ۲ میلیون دلاری سازمان برنامه و بودجه ایران، کار تدوین دانش‌نامه ایرانیکا آغاز شد و نخستین جلد آن سال ۱۹۷۲ منتشر شد اما پس از انقلاب بودجه این دانش‌نامه قطع شد و با تلاش‌های یارشاطر بنیاد ملی علوم انسانی آمریکا عهده‌دار هزینه‌های ایرانیکا شد. یارشاطر سال ۱۹۹۰ اقدام به تأسیس بنیاد دانش‌نامه ایرانیکا کرد. این بنیاد برای پژوهش در همه عرصه‌های زندگی ایرانیان و ترویج دانشنامه، از طریق یک صندوق موقوفات و نیز انتشار و توزیع نتایج تحقیقات به وجود آمد. احسان یارشاطر تا سال ۲۰۱۸ و اندکی پیش از خاموشی در سن ۹۸ سالگی سردبیری این دانش‌نامه را بر عهده داشت. دانش‌نامه ایرانیکا همه جنبه‌های تاریخ و فرهنگ ایران از جمله ادبیات و زبان‌های ایرانی را پوشش می‌دهد و انتظار می‌رود با مدیریت و سردبیری دکتر تورج دریایی آغازی نو برای این دانش‌نامه رقم بخورد.

کتاب‌گردی پزشکيان

بازدید رئیس‌جمهور همراه با خانواده از فروشگاه شهر کتاب مرکزی

دروغ ندهم.» گفته‌ای که بارها از زبان مسعود پزشکيان از دوران انتخابات و پس از انتخاب شنیده‌ام اما این بار آن را مکتوب کرده در صفحه اول کتاب معروف صدرآرمان شهری جورج اورول نوشته است.

«۱۹۸۴» یکی از تأثیرگذارترین رمان‌های قرن بیستم به شمار می‌آید حتی برخی آن را یک تریلر سیاسی می‌دانند. اولین نسخه از این کتاب در دو جلد قرمز و سبز در تیراژ ۲۵ هزار نسخه سال ۱۹۴۹ منتشر شد، یعنی زمانی که نازیسم به تازگی شکست خورده بود و جنگ سرد غرب با متحد سابقش جوزف استالین و بلوک کمونیستی شوروی که او رهبری آن را بر عهده داشت به تازگی آغاز شده بود.

شهرستان‌ها همگی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و بدون هیچ‌گونه کمک دولتی تأسیس شده و گفت: «هدف اصلی شهر کتاب، تولید دانش، عرضه و نقد اندیشه و گفت‌وگو درباره آن است که از طریق توسعه دسترسی به کالاهای فرهنگی و کتاب در سراسر ایران هموار می‌شود. بازدید غیررسمی رئیس‌جمهور که با همراهی فرزندان و نوه‌های ایشان انجام می‌شد با استقبال گرم مردم مواجه شد و دکتر پزشکيان دقایقی را با حاضران و خریداران کتاب گفت‌وگو کرد. در حاشیه این بازدید دکتر پزشکيان در صفحه نخست کتاب «۱۹۸۴» جورج اورول برای یکی از خریداران کتاب نوشت: «قول می‌دهم با مردم صادق باشم و وعده

عصر پنج‌شنبه ۲۴ آبان و در نخستین روز هفته کتاب، دکتر مسعود پزشکيان، رئیس‌جمهور به همراه فرزندان و نوه‌های خود در بازدید غیررسمی از فروشگاه شهر کتاب مرکزی دیدن کرد. این بازدید با استقبال مهدی فیروزان (مدیرعامل شهر کتاب)، علی جعفرآبادی (قائم‌مقام) و پدرام الوندی (مدیر فروشگاه مرکزی) همراه بود.

رئیس‌جمهور که در قالب آئین کتاب‌گردی از این مجموعه بازدید می‌کرد ضمن تقدیر از فعالیت‌های شهر کتاب در دو دهه اخیر بر اهمیت مهارت‌آموزی جوانان و توانمندسازی آنان برای زندگی چندبعدی و رشد مهارت‌های اجتماعی در کنار مهارت‌های علمی تأکید کرد. پزشکيان هم‌چنین از آمادگی دولت برای حمایت از مجموعه‌های فرهنگی به منظور بهبود وضعیت و پایداری کسب‌وکارهای فرهنگی خبر داد. رئیس‌جمهور توجه به آموزش در همه سطوح را از اولویت‌های دولت وفاق دانست و از فعالان فرهنگ و آموزش دعوت کرد که طرح‌های خود در این حوزه‌ها را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهند.

در بازدید غیررسمی رئیس‌جمهور از شهر کتاب مرکزی، مهدی فیروزان مدیرعامل موسسه شهر کتاب با ارائه گزارشی از آن، تأکید کرد ۹۰ شعبه شهر کتاب در تهران و

گزارش تلویزیون

خندوانه کم و کسری نداشت

اذعان مدیر شبکه نسیم بر موفق بودن برنامه رامبد جوان

مدیر شبکه نسیم با بیان اینکه بازگرداندن برخی چهره‌ها و بهره گرفتن از ظرفیت‌های شناخته شده در سازمان صداوسیما اهمیت دارد از «خندوانه» و «مهمانی» به عنوان برنامه‌هایی نوآورانه و خلاقانه یاد کرد. او درباره وضعیت تولید فصل جدید «مهمانی» نیز اظهار کرد: اکنون فصل دوم «مهمانی» نیز طراحی شده است، هم دکور و هم گروه تولید آماده کار است. مدیر شبکه نسیم در حالی این اظهارات را مطرح می‌کند که «خندوانه» همچنان جزو برنامه‌های گذشته این شبکه به حساب می‌آید و مدیران آن عزمی برای ادامه تولید این مجموعه از خود نشان نداده‌اند. با اینکه خوشرو خود بر بی‌کم و کسر بودن این برنامه اذعان دارد اما تلاشی برای برگرداندن آن و جلب رضایت رامبد جوان برای ساخت دوباره برنامه از خود نشان نداده است. سیدمحمدرضا خوشرو، مدیر شبکه نسیم با بیان اینکه بازگرداندن برخی چهره‌ها و بهره گرفتن از ظرفیت‌های شناخته شده در سازمان صداوسیما اهمیت دارد، تصریح کرد: برنامه «مهمانی» یکی از ظرفیت‌های خوب سازمان است که باید به آن توجه شود. حضور دوباره ایرج طهماسب و شخصیت‌های عروسی جدیدی که در کنار شخصیت‌های قدیمی مجموعه «کلاقرمز» طرفداران زیادی داشت، اتفاق ارزشمندی را رقم زد و ما در نوروز امسال میزبان گروه تولید «مهمانی» بودیم.

مدیر شبکه نسیم افزود: همراهی با تجربیات قدیمی سازمان و ترکیب موفق ساختار قبلی با ساختاری جدید در این برنامه جواب داده و اکنون فصل دوم «مهمانی» نیز طراحی شده است، هم آرایه (دکور) جدید و هم گروه تولید آماده کار است. وی با اشاره به تجربه‌های موفق شبکه نسیم اظهار کرد: خلاقیت و نوآوری از جمله عوامل انکارناپذیر یک اثر تلویزیونی فارغ از قالب و محتوایش به شمار می‌رود که برنامه «خندوانه» از این بابت کم و کسری نداشت. در واقع، تفریح و سرگرمی، قالب و شکل «خندوانه» بود و این برنامه در زمان خودش با به رسمیت شناختن سرگرمی توانست با تکیه بر ویژگی‌های ساختاری‌اش اعم از هماهنگی، رنگ‌آمیزی، موسیقی، دقت در انتخاب مهمانان... و توفیقاتی را تا اواخر سال ۱۴۰۱ به دست آورد.

خوشرو با اشاره به تولد برنامه «خندوانه شو» که از دل برنامه «خندوانه» ساخته شد، گفت: «خندوانه شو» بخشی ساده در برنامه «خندوانه» بود که محورهای تحول را کاملاً در خود داشت. دعوت از هنرمندان فعال استان‌ها در گروه‌های نمایشی و موسیقی برای به نمایش گذاشتن هنرشان از دریچه رسانه ملی در این مسابقه، یکی از نقاط قوت «خندوانه شو» بود که فضای تنفسی را برای هنرمندان ناشناخته مهیا می‌کرد و مبتنی بر نگاهی عدالت‌گسترانه بود. این برنامه که ۳ فصل خودش را گذراند، توانست از همه جای کشور، جوانان عاشق بازی و دیده شدن را به بهانه اجرای یک استندآپ‌کمدی و خندانان مردم، شناسایی کند و فرصتی جدی در اختیار علاقه‌مندان طنز بگذارد. مدیر شبکه نسیم با تأکید بر اهمیت نهضت دنباله‌سازی در شبکه نسیم، بیان کرد: اگر می‌خواهیم برنامه‌ای ویژه شود باید آن را در فضول متعدد دنبال کنیم. از این رو، برنامه‌های موفق و پرمخاطب این شبکه با ورود به فصول بعدی‌شان ضمن ارتقا به بلوغ کیفی نیز می‌رسند. خوشرو با اشاره به برنامه‌ای با حضور «جناب خان» گفت: برنامه «هزار و یک» را که اسم قبلی آن «شبه‌های جناب خان» بوده است با محوریت اعداد به آتن می‌رسانیم. برآورد ما این است که استقبال زیادی از آن می‌شود. ۶ ماه است که اتاق فکر این برنامه در حال کار است. بخشی از برنامه که در فضایی شاد و طنز ترسیم شده، یک مسابقه است و مهمانان و مجریانی را در کنار «جناب خان» داریم و با هنرمندان برجسته کشور نیز صحبت شده است. مدیر شبکه نسیم در همین زمینه عنوان کرد که «برمودا» نیز که اکنون فصل دوم آن در حال شکل‌گیری است با ارائه قالب و شکلی جدید از گفت‌وگو توانست، مخاطبان را راضی نگه دارد و تجربه موفقی را در این حوزه ثبت کند. وی همچنین درباره اجرای «مسابقه بی‌سابقه» توسط فرزند حسنی گفت: برنامه «مسابقه بی‌سابقه» با اجرای فرزند حسنی در مرحله پیش‌تولید و ساخت دکور است. این برنامه که شباهت به «مسابقه هفت» با اجرای منوچهر نوردی دارد حتماً مورد توجه قرار خواهد گرفت.

ساخت اخراجی‌ها پس از ۶ سال

مسعود دهنمکی اعلام کرد که بجز کامبیز دیرباز و ارژنگ امیرفضلی بقیه بازیگران قدیمی «اخراجی‌ها» در سری جدید آن بازی می‌کنند. مسعود دهنمکی با گرفتن پروانه ساخت فیلم «اخراجی‌ها ۴» در اواخر تابستان امسال، پروژه ساخت سری چهارم «اخراجی‌ها» را آغاز کرد. دهنمکی پس از حدود ۶ سال، قصد دارد این فیلم را بسازد که سری اول آن سال ۱۳۸۵ به عنوان یک کمدی جنگی تولید شد.

تجلیل از فیلمبردار لومت

آندری بارتکویاک، فیلمبردار لهستانی قرار است جوایز سالانه انجمن فیلمبرداران آمریکا جایزه یک عمر دستاورد این انجمن را دریافت کند. موفقیت بارتکویاک با فیلم هیجان‌انگیز «شاهزاده شهر» رقم خورد که اولین فیلم از ۱۱ فیلمی بود که او با همکاری و به کارگردانی سیدنی لومت ساخت. از دیگر فیلم‌های موفق این دو با هم می‌توان از «تله مرگ» با بازی مایکل کین و «حکم» با بازی پل نیومن نام برد.

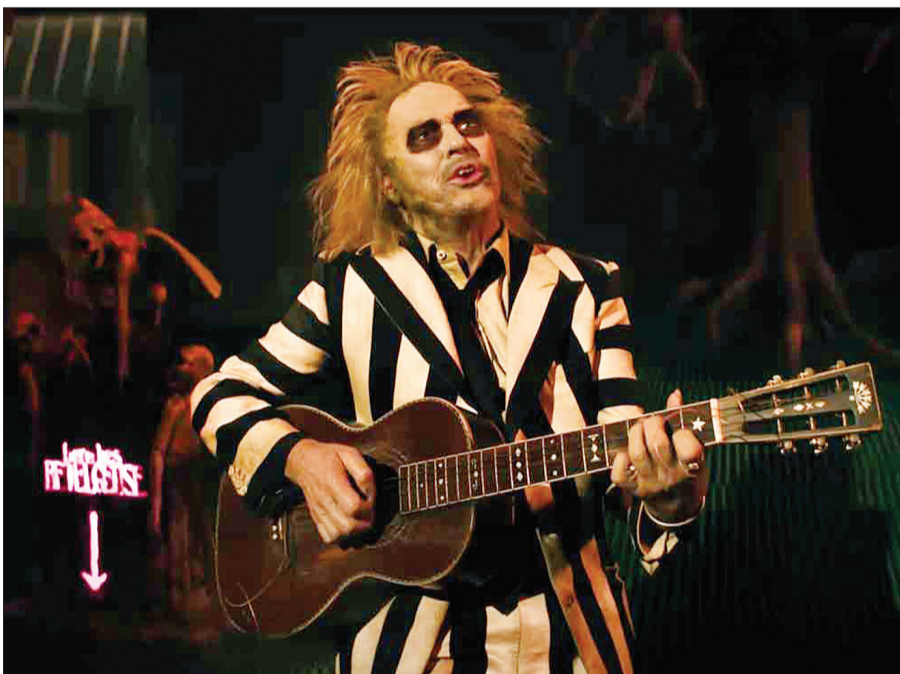

معرفی مجری اسکار

آکادمی اسکار اعلام کرد کونان اوبراین، کمدین، نویسنده، تهیه‌کننده و مجری سابق امی و برنده جایزه امی، میزبان نودوهمین مراسم اسکار خواهد بود. این اولین باری است که اوبراین به عنوان میزبان اسکار انتخاب می‌شود. اوبراین کمدین پاسخخی طنزآمیز به این انتخاب داد و نوشت: آمریکا خواست و اکنون این اتفاق می‌افتد... من میزبان مراسم اسکار هستم.

قاتل دنیای مردگان!

تیم برتون در فیلم تازه‌اش تصویری تازه از دنیای پس از مرگ می‌سازد

«بیتل جوس بیتل جوس» یک کمدی ترسناک به کارگردانی تیم برتون از فیلم‌نامه‌ای نوشته آلفرد گاف و مایلز میلار است. این فیلم دنباله‌ای بر بیتل جوس (۱۹۸۸) است و مایکل کیتون، وینونا رایدر و کاترین اوهارا نقش خود را در کنار گروه بازیگران جدید جاستین ترو، مونیکا بلوچی، جنا اورتگا و ویلم دفو تکرار می‌کنند.

بیتل جوس بیتل جوس، فیلم افتتاحیه هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز بود و از سپتامبر ۲۰۲۴ توسط کمپانی برادران وارنر پیکچرز در ایالات متحده اکران شد. این فیلم به‌طور کلی نقدهای مثبتی از سوی منتقدان دریافت کرده و ۴۴۲ میلیون دلار در سراسر جهان فروخته است.

تیم برتون در سال ۱۹۸۸ «بیتل جوس» اول را ساخت و توانست توجه کمپانی‌ها و منتقدان را به خود جلب کند. این اثر ترکیبی از وحشت، فانتزی و کمدی بود و توانست جایگاه دهمین فیلم پرفروش سال ۱۹۸۸ را کسب کند. علاوه بر این «بیتل جوس» به شدت مملو از مولفه‌های سبکی خاص برتون بود: از طراحی صحنه کابوس‌وار و عجیب و غریب آن گرفته تا طراحی لباس گوتیک و موسیقی متن نامتعارف. «بیتل جوس» داستان زوجی دوست‌داشتنی، آدام و باریبارا میتلند (الک بالدوین و جینا دیویس) را دنبال می‌کند که در یک سانحه رانندگی جان خود را از دست می‌دهند و به عنوان روح به خانه خود بازمی‌گردند، در حالی که با مالکان جدید آنجا، خانواده دیتز، به مشکل برمی‌خورند. آن دو در مقابل چشمان نظاره‌گر لیدیا که آن‌ها را می‌بیند، تمام تلاش خود را می‌کنند تا با ترساندن والدین از همه جایی خبر او، آن‌ها را از آنجا فراری دهند. اما وقتی تلاش آن‌ها شکست می‌خورد از روحی پلید، «بیتل جوس» در ازای هزینه‌ای گزاف کمک می‌گیرد.

نتیجه این داستان، فیلمی مفرح و تماشایی بود که طرفداران دو آتیشه‌ای برای خود دست و پا کرد. بنابراین طرفداران قدیمی بیتل جوس و همه آن‌هایی که طی این چند دهه به جمع شیفتگان آن پیوسته‌اند برای انتشار این دنباله بی‌صبرانه منتظر بودند. اگرچه فیلم تازه توانست به انتظارات همه طرفدارانش پاسخ مثبت دهد، اما آنقدر سرگرم‌کننده و خاطره‌انگیز است که به راحتی از تماشای آن خشنود و راضی بود. فیلمی که بر شمار طرفداران «بیتل جوس» اضافه می‌کند.

حالا در «بیتل جوس بیتل جوس» بعد از یک تراژدی غیرمنتظره خانوادگی، سه نسل از خانواده دیتز به خانه وینتر ریور بازمی‌گردند. زندگی لیدیا همچنان به خاطر بیتل جوس در آشوب است؛ مخصوصاً حالا که دخترش، آسترید، تبدیل به یک نوجوان طغیانگر شده و روزی تصمیم می‌گیرد در اتاق زیرشیروانی سرک بکشد؛ کاری که به طور تصادفی دریچه‌ای به سمت دنیای پس از مرگ را باز می‌کند. با این کار آسترید، زندگی، هم در عالم حیات و هم اموات زیر و رو شده، مدت زیادی طول نمی‌کشد تا کسی سه بار اسم بیتل جوس را به زبان بیاورد؛ کاری که باعث می‌شود این شیطان بدجنس بازگردد و آشوب خاص خودش را در عالم رها کند.

جذاب‌ترین بخش و ایده «بیتل جوس بیتل جوس» حضور یک قاتل سریالی در جهان مردگان است! ما با کسی سروکار داریم که در دنیایی که همه یک بار در آن مرده‌اند و باید جهان آخرت باشد، باز هم مشغول آدم‌کشی است. قاتل این کار را از طریق از بین بردن و در واقع قورت دادن، روح آن مرحوم بیچاره انجام می‌دهد و او را به مکانی نامعلوم می‌فرستد. در واقع در فیلم «بیتل جوس بیتل جوس» مرگی بدتر از مردن در جهان زندگان هم وجود دارد. همان مرگی که هر کسی آن را تجربه می‌کند. اما این پیشامد بدتر از مرگ رفتن به یک خلا

دانی است که حتی نمی‌توان نامی رویش گذاشت و خوب معلوم است که چنین انتخاب و ساخت چنین ایده‌ای تنها از تیم برتون با آن ذهن مغشوش و بازیگوشانه برمی‌آید. او که استاد تصویرسازی و خلق کردن این جور کاراکترهاست، می‌داند که با طراحی آنها تماشاگر را آنقدر گرفتار و درگیر می‌کند که همه چیز را از خاطر برده و به کنکاش در دنیای مردگان و پیگیری داستان قاتل سریالی در میان مردها می‌پردازد. اگر حضور یک قاتل سریالی در دنیای زنده‌ها داستانی جنایی را پدید می‌آورد، حضور این قاتل در دنیای مردگان و فضایی سوررئال و فانتزی سبب ساخت یک کمدی ترسناک و فانتزی می‌شود که به ندرت مشابه آن را در فیلم‌های ترسناک دیده‌ایم و این ناشی از همان تفاوت میان تیم برتون و دیگر فیلمسازان صاحب سبک و ایده است. در جهان مردگان کارآگاهی وجود دارد که کارش حل کردن پرونده‌های جنایی در آنجاست. این هم ایده معرکه دیگر تیم برتون است. نکته اینکه تیم برتون در اینجا هم تا می‌تواند از المان‌های ژانرهای سینمایی به نفع فیلم خودش استفاده می‌کند.

جاستین کلارک، منتقد آمریکایی درباره این فیلم می‌نویسد: «دنباله با تأخیر تیم برتون بر فیلم عجیب، دیوانه‌وار، ترسناک و خنده‌دار ۱۹۸۸ مملو از لذت‌های مرگبار و چندش‌آور است. جهان پس از مرگی که بیتل جوس ۲ ترسیم می‌کند، مانند یک سفر اکسپرسیونیستی با نور فرابنفش است. فیلمی که شاید به اندازه نسخه اولی چرکین و نابهنجار نباشد اما همچنان بازتاب‌دهنده جهان سینمایی نامتعارف، بازیگوش و اغلب لزج مردی است که برای چندین نسل این قصه‌ها را تعریف کرده. از نگاه بیتل جوس بیتل جوس، هیچ چیز در عالم آخرت به اندازه آنچه خود زندگی می‌تواند با آدم‌ها انجام دهد، هراس‌آور و آسیب‌زا نیست.»

در واقع «بیتل جوس بیتل جوس» اثری درباره مرگ و سوگواری است. فیلمی که در نهایت مخاطب را وادار به ستایش در مورد دیدگاه خاص برتون آن هم درباره تاریک‌ترین مضمون زندگی بشر می‌کند. مرگ در «بیتل جوس» آنقدرها هم تلخ و گزنده نیست، مردها آن پایین زندگی خوبی دارند و هر کدام به کاری مشغول هستند و از همه مهم‌تر اینکه اصلاً پیر هم نمی‌شوند! مگر از بدتر مرگ هم وجود دارد؟ اما برتون

به تماشاگرش چنین القا می‌کند که مرگ اصلاً ترسی ندارد، از کجا معلوم که دنیای مردگان شبیه فیلم‌های من نباشد؟ تیم برتون می‌داند که مرگ امری گریزناپذیر است اما تصویر تازه و کمیگ از آن می‌سازد و به مخاطبش نشان می‌دهد. تصویری که با آنچه پیش از این به او نشان داده، تفاوت‌های زیادی دارد و دنیایی مانند اینجا را پس از مرگ ترسیم می‌کند که هم خشونت و بدی در آن رواج دارد و هم لحظات کمیگ و شادی‌آور. دنیای معمولی با حضور شخصیت‌های خوب و بد و تیم برتون بر این تصویری که می‌سازد، آنقدر پافشاری می‌کند که تماشاگر به خوبی آن را باور کرده و با این دنیای مردگان جدید کنار بیاید.

«بیتل جوس» به عنوان شخصیتی با ظاهری زشت و غیرقابل تحمل در واقع نمایانگر جذابیتی غیر معمول و پیچیدگی‌های شخصیتی است. او با ویژگی‌هایی نظیر موهای نامنظم، دندان‌های زرد و رفتارهای غیر معمول به شدت ترسناک و خنده‌دار به نظر می‌رسد. با این حال، شخصیتی که او در دنیای مردگان و برای لیدیا دیتز و دیگران ایجاد می‌کند، نشان می‌دهد که ممکن است زشتی ظاهری، باطن زشت و ناپسندی نداشته باشد. او عروسی زیبایی برای لیدیا ترتیب می‌دهد. آهنگ‌های عاشقانه می‌خواند و همه چیز را برای یک مراسم بی‌نقص فراهم می‌کند. در این نقطه بیتل جوس در ذهن مخاطب یک کاراکتر دوست‌داشتنی رقم می‌خورد که از احساسات تهی نیست و به نظر می‌رسد که او تنها احساساتش را خاموش کرده بود تا به شرارت‌هایش رسیدگی کند. در واقع برتون کاری می‌کند که بیتل جوس در صحنه‌هایی برای بیننده فردی دوست‌داشتنی و یک جنتمن تمام عیار تصویر می‌شود که البته این چیز تازه‌ای در میان آثار برتون نیست. او در بسیاری از فیلم‌هایش شخصیت‌ها زشت، بدقیافه و ژنده‌پوش را تبدیل به کاراکترهای دوست‌داشتنی کرده و این اصلاً یکی از ویژگی‌های آثار اوست.

چراکه برتون همیشه تلاش می‌کند، همه چیز را جور دیگری به ما نشان دهد و از ما می‌خواهد به شخصیت‌های به ظاهر زشت و خشن و بدترکیب تا دنیای حیوانات ترسناک و یا این بار در این فیلمش به دنیای مردگان جور دیگری نگاه و فکر کنیم و تصویرهای تازه‌ای از آنها بسازیم.

خیر کتابخانه‌ساز

تقدیر از سیدافضل موسوی

روز پنج‌شنبه ۲۴ آبان و همزمان با برگزاری آیین گرامیداشت روز کتاب، کتابخوانی و کتابدار در مراسمی در تالار وحدت تهران با حضور رئیس‌جمهور و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، فعالان برگزیده عرصه کتابخوانی و کتابخانه‌های عمومی در سال ۱۴۰۳ معرفی و از مهندس سیدافضل موسوی به عنوان خیر برگزیده حوزه کتابخانه‌های عمومی در سطح ملی تقدیر به عمل آمد. مهندس سیدافضل موسوی، مدیر مسئول روزنامه سازندگی و عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی ایران از خیرین و حامیان حوزه کتابخانه‌سازی و رییس هیات مدیره انجمن خیرین کتابخانه‌ساز استان زنجان همچنین بازرس انجمن خیرین کتابخانه‌ساز نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است.

تهران؛ شهر کمبودها

جعفر تشکری‌هاشمی در گفت‌وگو با سازندگی از واقعیت‌های ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت می‌گوید

برای من عاشقانه نیست، پاها و کفش‌هایم مدام وارد چاله‌های آب می‌شود، برای دقایق طولانی منتظر وسیله‌ای می‌شوم که مرا به ایستگاه مترو ویا بعد از آن به خانه برساند و در نهایت با شمایی خیس و گلی

هو آلوده است و هر روز با سردردهای شدید روانه خانه می‌شوم. در صف‌های چندین متری منتظر اتوبوس و تاکسی می‌ایستم و یا در تراکم مسافران مترو، له می‌شوم. اگر روز بارانی هم باشد چندان برای من عاقلانه نیست، پاها و کفش‌هایم مدام وارد چاله‌های آب می‌شود، برای دقایق طولانی منتظر وسیله‌ای می‌شوم که مرا به ایستگاه مترو ویا بعد از آن به خانه برساند و در نهایت با شمایی خیس و گلی

در باره آخرین وضعیت واگن‌های مترو گزارش می‌دهید؟ تا وضعیت ایده‌آل چندتر فاصله داریم و اقدامات شهرداری تهران در این زمینه کافی بوده یا نه؟ در حال حاضر حدود ۱۵۰۰ واگن داریم که بخش اعظمی از آن‌ها در حال تعمیر هستند و حدود ۱۰۰۰ هزار واگن در حال خدمت‌رسانی به مردم تهران، پزند و البرزاند. قطعاً این تعداد برای خدمت‌رسانی دو دقیقه‌ای که متروی تهران برای آن طراحی شده، مناسب نیست و ما حداقل به همین تعداد دیگر واگن نیاز داریم تا خطوط فعلی را به سرفاصله دو دقیقه‌ای برسانیم. با توجه به اینکه در این زمینه اقداماتی از سوی دولت با پیگیری‌های شهرداری انجام شد که ۶۳۰ واگن از طریق خرید خارجی و ساخت داخلی صورت بگیرد قطعاً با رسیدن این واگن‌ها تحول قابل قبولی رخ خواهد و سر فاصله‌ها کاهش پیدا می‌کند که البته به معنی سرفاصله دو دقیقه‌ای نیست. اگر خطوط مثل ۹۸ و ۱۰ اضافه شود هم باید بیش از این واگن اضافه کنیم. طبق اعلام شهرداری مراحل تحویل واگن‌های چینی از اواخر سال جاری آغاز می‌شود اما طول دوره تحویل آن‌ها نزدیک به ۴ سال زمان خواهد برد و به صورت تدریجی وارد ناوگان می‌شوند. با این اوصاف باید امیدوار بود که در سال ۱۴۰۸ به ناوگان موجود ۶۳۰ واگن اضافه شده باشد. قرارداد ساخت ۱۲۰ واگن ساخت داخل نیز منعقد شده که با مجموع این تعداد واگن، تغییر محسوسی را در متروی تهران شاهد خواهیم بود.

را تدارک دیده باشند، وجود ندارد! سرنجام طرح سوال شما از ون‌های شهرداری به کجا رسید؟ نوسازی تاکسی‌های فرسوده و مشکلات تاکسی برقی‌ها حل شدنی است؟ شرایط تاکسی‌های تهران خوب نیست. سال‌هاست نوسازی نشدند و حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد تاکسی‌ها به سن فرسودگی رسیده و نباید تردد کنند. اقداماتی برای برقی‌سازی انجام شد اما این کار هم با چالش‌هایی روبه‌رو شد. اول اینکه قیمت بالای این خودروها و عدم پرداخت سهم ۵۰ درصدی ماده ۱۲ به مالکان خودرو انجام نشده است. نه فقط برای ۱۷۵ خودرویی که تاکنون تحویل داده بلکه برای حرکت گسترده‌تر باید بحث ماده ۱۲ که از محل صرفه‌جویی سوخت است و گفته شد ۵۰ درصد ابتدای خرید خودرو باید پرداخت شود، نیاز به پیگیری جدی دارد و شهرداری می‌گوید با دولت مذاکراتی کرده و قول‌هایی دادند اما تا حد شدن آن، یک چالش جدی خواهد بود. البته اگر این ۵۰ درصد کمک هم پرداخت شود همچنان تاکسی‌های برقی یک خودروی گران برای مالکان محسوب می‌شوند و باید تمهیداتی برای آن اندیشیده شود.

روند اورهال و تعمیر واگن‌ها چگونه پیش می‌رود؟ رونا اورهال در کارخانه واگن‌سازی خوب است اما رسیدن قطعاً بسیار حائز اهمیت بوده و شهرداری تهران باید از طریق شرکت‌هایی که اقدام به خرید قطعات کردند، پیگیری رسیدن قطعات باشد. همچنین باید پرداخت‌ها تسهیل شود تا سازندگان، تامین‌کنندگان و کارگرانی که در شرکت‌های متعدد در کار اورهال قطعات و یا کل مترو کار می‌کنند با مشکل تقدینگی مواجه نشوند. در غیر این صورت اقداماتی که در شرف انجام است، خوب هست البته اگر تقدینگی و قطعات در اختیار قرار بگیرد و با دو شیفته کردن کار اورهال سرعت بگیرد، قصوری در تعمیرات وجود ندارد اما تامین امکانات و سرعت بخشیدن از اولویت‌هایی است که باید شهرداری تهران مد نظر قرار بدهد.

همزمان نبود جایگاه شارژ کافی هم مشکلات زیادی برای دارندگان این خودروها ایجاد کرده است... به؛ مشکل شارژ تاکسی‌های برقی موضوع دیگری است و باید جایگاه‌های شارژ به وفور برای آنان تعبیه شود. اما نباید همه تخم‌مرغ‌ها را در سبد برقی‌سازی گذاشت، الان خودروهای با کیفیت از سوی سازندگان داخلی به صورت مونتازی با پیروی ۵ و ۶ وجود دارد که اگر این خودروها هم در اختیار رانندگان قرار بگیرد، علاوه بر اینکه قیمت پایین‌تری دارند با مشکل شارژ مواجه نیستند و باید به عنوان یک راهکار برای نوسازی مدنظر باشند. من بارها از مسولان شهرداری خواهش کردم حالا که ناوگان به ۵۰ درصد فرسودگی رسیده در انتظار خودرو برقی نباشند و کسری ناوگان به وسیله خودروی بنزینی تامین شود. البته گویی به توافق‌هایی رسیدند. حدود ۴۰ تا ۵۰ هزار خودرو باید نوسازی بشوند و به هر میزانی که به سمت استفاده از خودروهای برقی برویم همچنان نیاز به خودروهای بنزینی است و یادمان باشد، خودروهای بنزینی مطابق با استانداردهای روز آلودگی کمی دارند و نباید نگرانی زیادی در این مورد داشته باشیم و شهرداری تهران با انعقاد قرارداد با خودروسازان داخلی، امکان فراهم آوردن آن را مهیا کند.

سرنجام ون‌ها؟ این موضوع به صورت سوال از شهردار تهران مطرح شد و شهرداری هم به وجود چنین نقصی بی برده است. همچنان منتظر هستیم تا ببینیم، اتفاق مثبتی می‌افتد تا این ون‌ها در اختیار شهروندان و مالکان ون‌های فرسوده قرار بگیرد یا نه! اگر این موضوع حل شود، نظر ما را تامین خواهد کرد اگر نه ما پیگیری‌های لازم و حقوقی را انجام خواهیم داد.

ایس روزها آلودگی هوا امان مردم را بریده است و شاخص کیفیت هوا روی اعداد بالا می‌نشیند، آیا طبق گفته رئیس شورا دیگر نباید دلخوش به بهبود هوای تهران باشیم؟ مطلبی درباره دلخوش نبودن ندیدم اما معتقدم آلودگی هوای تهران قابل رفع است و اینطور نیست محکوم به ماندن در درد باشیم، مرض بشویم و بگویم همین‌که هست! راه‌حل دارد و کشورهای دیگر دنیا و شهرهای بزرگ با مجموعه‌ای از اقدامات بر این مشکل فائق آمده‌اند و ما هم از این قاعده مستثنا نیستیم.

دیدگاه: یادداشت روز

منطقی نیست! ۷ ساله شدن شوراها فرصت یا تهدید برای حکمرانی محلی

طرح ۷ ساله شدن شورای ششم دوباره از سوی شورای عالی استان‌ها به مجلس ارائه شده است. به باور اکثر فعالان اجتماعی این پیگیری‌ها برای تمدید دوره مدیریت شهری، بیشتر به دلیل سهم خواهی از فرصت انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری است. بسیاری از فعالان سیاسی محلی به بیان دیدگاه خود درباره این طرح و دلایل مخالفت اصلاح‌طلبان و حتی برخی اعضای کنونی شوراهای شهر با این موضوع پرداخته و تأکید کرده که افزایش دوره مسئولیت شوراها، تضييع حقوق مردم در انتخاب نمایندگانشان است. به زعم نگارنده (اگرچه به لحاظ شکلی، پیشنهاد تمدید دوره شوراها از سوی شورای عالی استان‌ها ممکن است، قابل پذیرش باشد اما به لحاظ محتوایی، این اقدام زیر سؤال است.) زیرا به استناد ماده ۲۲ قانون انتخابات ریاست جمهوری و تبصره آن، تأکید می‌کند که انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا و ریاست جمهوری باید هم‌زمان برگزار شود و در صورت انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری، مجلس است که تصمیم به توقف یا تمدید دوره شوراها را می‌گیرد. از طرفی با اشاره به تعارض منافع اعضای شورای عالی استان‌ها به عنوان پیشنهاددهندگان این طرح، این نکته مطرح خواهد شد که اعضای شورای عالی استان‌ها خود ذی‌نفع هستند و نمی‌توانند بی‌طرفانه درباره تمدید دوره خود تصمیم‌گیری کنند. از جهت قانونی دیگر با اشاره به اصل ۱۰۱ قانون اساسی که وظایف شورای عالی استان‌ها را در راستای جلوگیری از تبعیض و همکاری در برنامه‌ریزی‌های عمرانی استان‌ها تعیین کرده، تهیه و ارائه چنین پیشنهادی با وظایف این شورا مطابقت ندارد. به نظر بنده این اقدام در تضاد با منافع عمومی و اراده قانون‌گذار است و تعارض منافع در این طرح بسیار جدی است و از مشروعیت و مقبولیت کافی برخوردار نیست. بسیاری دیگر از فعالان اجتماعی به مشکلات مدیریت شهری در کلانشهرها از جمله ترافیک، آلودگی هوا و تراکم فرشی اشاره کرده و با توجه به شرایط فعلی، افزودن مدت طولانی به دوره شورا را بی‌فایده دانسته است. کششگران انتخاباتی معتقدند اگر تمدید دوره در حد کمتر از دو سال بود، شاید قابل دفاع می‌بود اما تمدید آن تا ۷ سال منطقی نیست.

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه آقای حسن پروانه برابر و کالتنامه شماره ۴۴۲۰۳ مورخه ۱۳۴۴/۱۲/۲۴ دفتر خانه ۳۱۰ مشهد با وکالت از ناحیه ورثه علی اصغر امیری و به استناد اوراق استشهداده جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه نموده و مدعی است سند مالکیت مشاع یک و نیم دانگ مشاع از شش‌دانگ مزرعه پلاک ۱۶۰ فرعی از ۵۲ اصلی بخش نه مشهد که به نام وی میباشد مفقود شده است با بررسی دفتر املاک معلوم شد مالکیت یک و نیم دانگ از شش دانگ بنام علی اصغر امیری ذیل دفتر ۱۵۰۵ صفحه ۲۵۷ به شماره ۲۶۶۶۷۲ ثبت و سند مالکیت به شماره ۵۰۵۶۵۶ صادر گردیده است دفتر املاک بیش از این حکایتی ندارد. لذا به استناد ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی صادر و متذکر میگردد. هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله ای انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود است بایستی ظرف مدت ده روز از تاریخ انتشار آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله رسمی به این اداره تسلیم نماید. بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

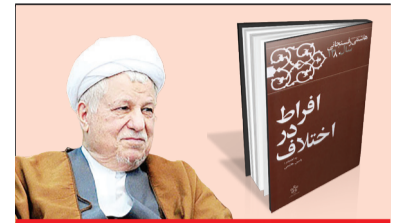
بهروز صائبی
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه پنج مشهد
م الف ۴۱۴۴

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: سیدفاضل موسوی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیرنظر شورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطر یازفر، محمد قوچانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌زاده، امیراقتناعی

مدیرتیر: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آری‌نفر • حروف‌چین: مجتبی دیگر • شانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۶۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۱۳۶

ادامه یکشنبه ۲۵ شهریور

تأخیر در سفر حیدر علی‌اف به ایران

دکتر روحانی گفت، آمریکا از پاکستان، روسیه و جبهه متحد شمال افغانستان، خواسته که اهداف مهم که در افغانستان قابل زدن است را به او بدهند. روسیه نقاط زیادی را معرفی کرده و جبهه شمال هم آمادگی دارد، همکاری کنند. گفت، احمدشاه مسعود، همان لحظه ترور درگذشته بود؛ به خاطر شرایط جاری، مرگ او اعلام نشده است، ولی اروپا و آمریکا و روسیه می‌دانستند.

در مرزهایمان با افغانستان، نیروها را برای جلوگیری از ورود مهاجران، تقویت کرده‌ایم و با همکاری سازمان ملل، چند اردوگاه برای پذیرش آوارگان احتمالی، ایجاد می‌کنیم. نظریه اینکه حملات (۱۱ سپتامبر) توسط مخالفان داخلی آمریکا و تحریک موساد انجام شده، روز به روز تقویت می‌شود ولی آمریکا مایل نیست، به آن توجه کند و می‌خواهد با استفاده از فرصت ایجاد شده علیه تروریسم اقدام کند و پرونده‌های گذشته را هم در نظر دارد.

جمهوری آذربایجان، اعلام کرده که به خاطر شرایط ناشی از حمله آمریکا، سفر [حیدر] علی‌اف، [رئیس] جمهوری به ایران که قرار بود، فردا انجام شود را به تأخیر انداخته. آقای [حسین] مهرپور، [مشاور حقوقی] رئیس جمهوری گفت، در کنفرانس دوربان، کشورهای اسلامی با فشار آمریکا و اروپا، عقب‌نشینی افتضاح‌آمیزی کردند و قطعنامه به نفع اسرائیل تمام شد.

از آقای [عباسعلی] علیزاده، [رئیس کل دادگستری] استان تهران] در مورد پرونده رئیس دفتر معاون اول رئیس‌جمهور پرسیدم، گفت، [اتهامات او] استفاده از امکانات دولتی برای کارگاه شخصی و وارد کردن ۱۰۰ تن اسفنج تیتانیوم به اسم قراضه آهن و آلوده کردن محیط زیست برای تولید پالادیوم به صورت غیرمجاز [است]. عصر آقای [علی] خرم، سفیرمان در [مقر] سازمان ملل در سوئیس آمد. گفت، گروهی دارند تلاش می‌کنند که ادعای مسأله اعدام‌ها بعد از [عملیات] مرصاد که در خاطرات آیت‌الله منتظری آمده را از طریق دادگاه بین‌المللی پیگیری کنند و خواست، قوه قضاییه با برنامه‌ریزی، طرح دفاعی تهیه کند. به ایشان گفتم، تلاش کنند از منابع قابل اطمینان، هدف و سیاست آمریکا، اقدامات تلافی‌جویانه را کشف نمایند. شب برای اصلاح دندان به بیمارستان اختر رفتم.

دوشنبه ۲۶ شهریور

قدردانی از سفیر فنلاند

[آقای آنتی کوپستینن] سفیر فنلاند برای خداحافظی آمد. از مواضع نسبتاً خوب فنلاند که تجاوزات اسرائیل به فلسطینی‌ها را محکوم کرده، قدردانی کردم و خواستار تعادل تجارت بین دو طرف شدم و از آمریکا به خاطر سیاست دوگانه در برخورد با تروریسم که از ترورهای دولتی اسرائیل و ترورهای ضدانقلاب ایران، چشم‌پوشی می‌کند، انتقاد کردم و از اقدام تند و شتاب‌آلود علیه افغانستان، برحذر داشتم.

آقای [حبیب‌الله] محمدیان، امام‌جمعه زاهدان آمد. ناراحت است از اینکه آقای [سیدرضا] تقوی، [رئیس] شورای سیاستگذاری انجمن جمعیه به ایشان گفته که هفته آینده خداحافظی کند، گله‌مند است و برای رفع مشکلاتش، استمداد کرد.

سیاست‌مدار پیچیده

در سالگرد درگذشت مظفر بقایی به سیاست‌ورزی او پرداخته‌ایم

نیره خادمی
گروه تاریخ

مظفر بقایی اگرچه به عنوان یکی از بنیانگذاران جبهه ملی همراه محمد مصدق برای ملی کردن صنعت نفت بود اما در زمان کودتای ۲۸ مرداد به یکی از اصلی‌ترین مخالفانش تبدیل شد. او یکی از پیچیده‌ترین سیاستمداران تاریخ ایران است که عضو ده‌ها حزب بود و در هر دوره‌ای سمتی یافت و حتی پس از انقلاب هم به عنوان رهبر کمیته زحمتکشان در معادلات سیاسی نقش آفرینی کرد. او در نهایت ۲۷ آبان سال ۱۳۶۶ به دلایل نامعلومی از دنیا رفت، اگرچه بیماری سفلیس به عنوان دلیل فوتش اعلام شد ولی برخی مرگ بقایی را به قتل‌های زنجیره‌ای هم ربط داده‌اند.

از همراهی تا اختلاف

سال ۱۲۹۱ در راور کرمان به دنیا آمد و پدرش از مبارزان مشروطه، نماینده دوره‌های چهارم و پنجم مجلس شورای ملی و از قضات دیوان عالی کشور در دوره رضا شاه بود. خیلی کودک بود که همراه پدر به تهران آمد و بعد از تکمیل تحصیلات اولیه برای تحصیل در رشته فلسفه به دانشگاه سوربن رفت اگرچه قطع ارتباط فرانسه با ایران در سال ۱۳۱۷ مانع از دفاع او از دکتری شد ولی پس از بازگشت به ایران به او درجه دکتری در رشته فلسفه اخلاق را دادند. تابستان سال ۱۳۲۵ با پیوستن به حزب دموکرات ایران به فعالیت جدی در حوزه سیاست روی آورد و از سوی همین حزب هم نماینده مجلس شد. در دوران نخست‌وزیری سپهبد حاج‌علی رزم‌آرا، سرسخت‌ترین مخالف او بود و به این دلیل دستگیر و به یک سال زندان محکوم شد ولی در دادگاه تجدیدنظر تبرئه شد اما در نهایت مخالفت‌ها و محاکمه‌های جنجالی شهرت بقایی را افزایش داد تا جایی که در دهه چهارم زندگی به یکی از چند چهره درجه اول سیاسی کشور تبدیل شد. پس از بهمن سال ۱۳۲۷ همراه خلیل ملکی حزب زحمتکشان را تأسیس کرد. در دوره‌ای به احمد قوام‌السلطنه و حزب دموکرات او پیوست، مدتی به صادق هدایت نزدیک شد. از حامیان مصدق بود و در جریان اعتراض نبود انتخابات آزاد در پاییز ۱۳۲۸ به عنوان یکی از ۱۹ نفر معترض در تأسیس جبهه ملی نقش داشت اما از سال ۱۳۳۱ در مخالفت با مصدق نقش ایفا کرد. بدالله سحابی در جلد اول کتاب نیم قرن خاطره و تجربه درباره او نوشته است: «در سال ۱۳۲۹ که جبهه ملی راه افتاد و فعال بود، روزنامه‌ای

منتشر می‌شد به نام شاهد که متعلق به مظفر بقایی بود و سخنگوی جبهه ملی محسوب می‌شد و روزنامه جنجالی و بسیار معروفی بود. در واقع تغذیه ما هم از منابع چپ یا راست غیرمذهبی بود.» سحابی در این کتاب سه ارتباط و وابستگی اویه مقامات آمریکایی گفته است که سال ۱۳۳۶ خود در جریان دستگیری‌اش به آن اعتراف کرده است. در یادنامه بدالله سحابی که سال ۱۳۷۷ از سوی انتشارات قلم منتشر شد نیز درباره او می‌گوید: «عده‌ای معتقدند که او [مظفر بقایی] از آغاز با انگلیسی‌ها سروسری داشته است. ولی من با وجود اینکه حسن قدرت‌طلبی و ناسازگاری او با دیگر میلیون‌ها نفری که من می‌دانستم که اقدامات و مقالات و سخنرانی‌های او در جهت منافع ملی و علیه انگلیسی‌ها بود و در سال‌های ۲۸ تا ۳۱ او به عنوان یک مبارز ملی واقعا درخشید. اما بعدها راه دیگری در پیش گرفت که به نفع بیگانه تمام شد و بازگیری‌های سیاسی زیادی در پشت پرده پس از پیروزی انقلاب از او مشاهده کردید.»

نقش بقایی در کودتای ۲۸ مرداد

بقایی در جریان ملی کردن صنعت نفت یکی از امضاکنندگان طرح در مجلس بود اما پس از تشکیل حزب زحمتکشان سپس بروز اختلاف با خلیل ملکی در برخی نظراتش عقب‌گرد کرد و از سال ۱۳۳۱ حتی از مصدق هم دوری کرد. بقایی که در مخالفت با نظامی‌گری داخل حکومت پهلوی با مصدق هم‌داستان بود به یکباره تغییر عقیده داد و حتی در جریان کودتای ۲۸ مرداد، نقش زیادی در حمله به خانه مصدق داشت. برخی روایت‌ها نیز از دست داشتن او در قتل سرتیپ افشار طوس، رئیس شهربانی دولت مصدق حکایت دارد اگرچه در نهایت، حمایت آیت‌الله کاشانی مانع اجرای حکم جلب او شد. مظفر بقایی از راهی که رفت با عده‌ای به اختلاف برخورد می‌کرد و حتی پس از خوش خدمتی در جریان کودتای ۲۸ مرداد هم با فضل‌الله زاهدی اختلاف پیدا کرد و به زاهدان تبعید شد. حزب رستاخیز که با دستور محمدرضا شاه پهلوی تشکیل شد، هم‌زمان با انتقاد نسبت به تک حزبی شدن کشور، اعلام کرد که به سلطنت وفادار است. زندگی زیگراگوار مظفر بقایی اما باعث شد که هیچ‌رجل سیاسی به او اعتماد نکند و حتی شاه هم به رغم خدماتی که برای او انجام داده بود به بقایی اعتماد نداشت. در تمام طول آن دوران اما بقایی در آرزوی منصب سیاسی به ویژه نخست‌وزیر

پس از انقلاب و تلاش برای بقا

در جریانات پیش از انقلاب با انقلابیون همراهی نکرد و همچنان با محمدرضا شاه پهلوی ارتباط داشت با اندیشه سلطنت مشروطه روزها را ادامه داد اما پس از انقلاب ایران هم سعی کرد در زمین سیاست بازی و به احزاب نفوذ کند. بقایی به راست‌ترین طیف سیاسی ایران نزدیک شد، با سیدحسن آیت رقیق شد و ایده‌هایی هم برای حکمرانی نظام داشت و گفته می‌شود که تأییراتی هم در روند تهیه قانون اساسی داشته است. اوایل انقلاب به همراه دوستانش به جرم توطئه علیه انقلاب بازداشت شد و چند ماه بعد با انتشار نواری، بازنشتگی‌اش از سیاست را اعلام کرد که به وصیت‌نامه‌اش شهرت یافت. از سال ۵۸ تا سال ۶۶ هم تلاش‌هایی برای نفوذ به بدنه قدرت داشت اما شایعات دربارۀ نفوذی بودن او بالا گرفته بود و خروج بقایی از کشور بر این شایعات دامن زد تا اینکه فروردین سال ۱۳۶۶ به اتهام ارتباط با سازمان‌های جاسوسی و توطئه علیه جمهوری اسلامی روانه زندان شد و حدود ۸ ماه بعد در آبان ۶۶ از دنیا رفت. با مرگ مظفر بقایی اسرار زیادی از ۵۰ سال سیاست‌ورزی‌اش در زیر خاک مدفون شد، مردی که ظاهراً بسسته به موقعیت‌ها از ابزار مختلف برای پیش بردن اهداف خود بهره می‌گرفت. او از نظر عده‌ای سیاستمداری چپ‌گرا بود و از نظر عده‌ای دیگر توده‌ای آن هم در حالی که در تمام عمر سیاسی خود از حزب توده نفرت داشت. برخی معتقدند، بقایی آزادیخواه و لیبرال بود و گروهی دیگر می‌گویند که در فعالیت سیاسی خود از انگیزه‌های مذهبی استفاده می‌کرد. از یک سو با خلیل ملکی، صادق هدایت، جلال آل‌احمد و احمد فرید هم‌نشین اندیشه‌ورزانی بود و از سوی دیگر با افرادی چون برادران رشیدیان، احمد عشقی، حبیب سیاه و امیر موبور که به چماقداری معروف بودند. چند سال پیش مجموعه‌ای از اسناد مرتبط با مظفر بقایی، فعال سیاسی سال‌های منتهی به کودتای ۲۸ مرداد برای نخستین بار از سوی مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی خریداری شد اما سرنخی از وصیت‌نامه بقایی که اطلاعات مهمی از ترور تیمسار افشار طوس، رئیس شهربانی دولت مصدق را افشا کرده در دست نبود. بقایی در این وصیت‌نامه مطالبی پیرامون مجالس شوری ملی همچنین حقایقی ناگفته را درباره دولت ملی دکتر محمد مصدق عنوان کرده بود.

تقویم

خواهر ظاهره

سالروز درگذشت تنها زنی که در پاریس محافظ شخصی امام بود

مرضیه حدیدچی، تنها زنی بود که در زمان تبعید امام خمینی محافظ او بود و بعد از انقلاب نیز نامش به عنوان تنها زنی که فرمانده سپاه شده، ثبت شده است.

در سال ۱۳۱۸ در شهر همدان به دنیا آمد و در ۲۷ آبان سال ۱۳۹۵ از دنیا رفت. کودکی به مکتب‌خانه رفت و پس از ازدواج با محمدحسن دباغ و مراجعت به تهران، تحصیلات علوم دینی خود را ادامه داد و هم‌زمان به فعالیت‌های سیاسی در جریانات پیش از انقلاب پرداخت. در ۱۳۵۲ همراه دخترش توسط ساواک دستگیر شد و چند ماه پس از آزادی به خارج از کشور رفت و در پایگاه‌های نظامی در مرز لبنان و سوریه، آموزش‌های رزمی و چریکی را طی کرد. هم‌زمان با تبعید امام به پاریس در سال ۵۷ به او پیوست و با پیشنهاد امام موسی صدر، وظایف محافظت خانگی از امام را به عهده گرفت و از همان زمان بود که به خواهر دباغ و خواهر ظاهره معروف شد. پس از انقلاب به ایران بازگشت و مسؤولیت‌هایی چون فرماندهی سپاه همدان و بسیج خواهران را برعهده گرفت و نامش به عنوان نخستین فرمانده زن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در غرب کشور ثبت شد. مهار حرکت‌های نظامی و تروریستی مجاهدین، حزب دموکرات کردستان و حزب کومله از مهم‌ترین اقدامات او در این دوره بود و به قدری در ساختار نظام مهم بود که در سال ۱۳۶۷ به همراه آیت‌الله جوادی‌آلمسی و محمدجواد لاریجانی مامور شد تا پیام امام خمینی (ره) را به گورباچف برسانند. مرضیه حدیدچی در سه دوره اول، دوم و سوم مجلس شورای اسلامی نماینده مردم تهران و همدان بود و تأمین مخارج چند خانواده را بر عهده گرفته بود. شب‌ها بعد از خوابیدن بچه‌ها و همسر با ماشین به فرودگاه یا میدان آزادی می‌رفت و مسافرکشی می‌کرد. او همچنین در دانشگاه علم و صنعت و مدرسه عالی شهید مطهری تدریس می‌کرد و قائم مقام جمعیت زنان جمهوری اسلامی بود. دباغ درباره زمانی که با دخترش در زندان بودند، گفته است: «وقتی زنجیر بند باز شد از لای دریاچه سلول نگاه کردم، دیدم دو تا سرباز زیر بغل این بچه را گرفته‌اند و وسط راهرو انداختند که هر چه با سطل آب روی صورتش می‌ریختند به هوش نمی‌آمد. من هم با مشت به در می‌کوبیدم. صدای فریادهای من خیلی توی راهرو پیچیده بود. آیت‌الله ربانی شیرازی توی بند ما بود که صدای فریادهای من را می‌شنید، شروع کردند با یک صوت قشنگی آیه «واستغینوا بالصبر والصلوه و انها لیکبره الا علی الخاشعین» خواندند... یک پتوی سربازی آوردند و دختر را در آن گذاشتند و بردند. فکر کردم تمام کرده و از دنیا رفته است. خدا را شکر کردم که دیگر به دست این دژخیمان شکنجه نمی‌شود و دیگر کارهای خائنه‌ها را نباید تحمل کند؛ ولی پس از ۱۶ روز یک شب در سلول باز شد و یک نفر را داخل انداختند که دیدم دخترم رضوانه است، بغلش کردم و در گوشش گفتم که چیزی نگو چون ممکن است اینجها میکروفن کار گذاشته باشند و مشکل ایجاد شود. فقط در گوشم بگو کجا بودی؟ دست‌هایش را نشانم داد که روی مچ جفت دست این دختر بچه سیزده چهارده ساله جای دستبندها دیده می‌شد، دستبندهایی که با آن به تخت بیمارستان ارتش بسته شده بود. به سسختی نفس می‌کشید البته هنوز هم که بیش از ۳۰ سال از آن زمان می‌گذرد با اینکه قلبش عمل شده و دریاچه گذاشته‌اند گاهی اوقات اصلا صوت ندارد و نمی‌تواند حرف بزند وقتی هم سالم است، صدایش لرزش دارد.»